

Kommunesenteret med Siratun, Sirahall og Sirakompasset. Her finner vi sykehjem, lege, helsestasjon, kommunestyresal, kommuneadministrasjon, svømme- og idrettshall, skole, barnehage, skolefritidsordning, kulturskole, voksenopplæring, scene & amfi. Vi ser også tilhørende uteareale med ballbinge, klatretårn, «Siratunskogen», byste av Norges første kvinnelige ordfører Åsa Helgesen, kommuneflagg, prideflagg, kommunebil og jammen ta en Bygdekino-bil oppe ved Sirakompasset. 14. juni 2023 Foto: Rune Solevåg

Årsberetningen er utarbeidet etter kommunelovens § 14-7 for kommunens samlede virksomhet. Dvs kommunen selv. Vi har ingen kommunale foretak.

Utsira 15.4.24

May Britt Jensen
Kommunedirektør

Rune Solevåg
økonomisjef

UTSIRA KOMMUNE

Opprettet: 1.7.1924
Kommuneblomst: Skjoldblad
Kommunefugl: Gulbrynsanger
Visjon: Utsira gir energi!

Utsnitt fra [Kystinfo](#)

Utsira kommune – i Karmøy kommunes «favn» og avgrenset av den norske territorialgrensen, som strekker seg 12 nautiske mil fra land.

Med en total størrelse på 859,57 km² stor er Utsira kommune en betydelig kommune, hvorav hele 853,25 km² av kommunen består av hav. Utsira øy er på 6,15 km² og medregnet øvrige småøyer utgjør kommunens landareal 6,32 km².

For å sette dette i perspektiv, er Oslo kommune på 480,75 km², i Haugesund kommune på 365,6 km², Karmøy kommune på 1.347 km² og London på 1.579 km².

Utsira skiller seg ut som en av Norges største havkommuner når det gjelder prosentandel av havområder. Hele **99,26 %** er hav. Kommunens havområder er nesten 140 ganger større enn hovedøya Utsira selv!

UTSIRA KOMMUNE

Opprettet: 1.7.1924

Innbyggere: 1.1: 208 – 31.12: 215

Areal: 859,57 km²

Innhold

Kommunens økonomi pr 31.12 2023	4
Økonomisk handlefrihet over tid	4
Nærmere om økonomisk utvikling og året 2023	8
Måltall	8
Kommunens arbeidskapital	13
Nøkkeltall:	15
Sykefravær	15
Finansforvaltning	16
Vesentlige budsjettavvik	18
Kommentarer til Investeringsregnskapet.....	31
Budsjettpremisser og forutsetninger - Kommentarer og avvik	36
Måloppnåelse	38
Hovedmål for Utsira kommune.....	38
Temamål.....	38
Vurdering måloppnåelse.....	39
Ikke økonomiske forhold.....	43
Samfunnsikkerhet og beredskap.....	43
Miljøstatus	43
Sosial bærekraft og folkehelse	43
Etikk	44
Faktisk tilstand kjønnslikestilling.....	45
Likestillings- og diskrimineringsloven	47

Utsira kikre 18. juni. Da var det tåke....

Foto: Rune Solevåg1

Kommunens økonomi pr 31.12 2023

Vi kan i likhet med i fjor glede oss over gode tall pr 31.12.! Måltallene og nøkkeltall er som i fjor meget solide. Selv når vi korrigerer driftsresultatene for *premieavvik for pensjonsposter* som dette året på kunstig vis blåser opp driftsresultatene med kr 2,5 millioner, er resultatene imponerende.

Det er først og fremst svært høyt tilskudd fra havbruksfondet som gjør susen. Kr 6,5 millioner monner når forventningene var kr 3 millioner og verst tenkte utfall på mindre enn kr 2 millioner! Store tall i en liten økonomi som vår. På to år har vi fått kr 10,556 fra havbruksfondet.

Så har vi fått mye penger til mottak og integrering av flyktninger. Mye utbetales ved mottak det første året. Senere blir det år for år stadig mindre inntekter fra integreringstilskudd. God integrering med mange i arbeid og nye inntekter er derfor viktig om vi skal få økonomien i sammen 4-5 år fram i tid. Vi har mottatt kr 6,2 millioner i år og til sammen kr 10,3 millioner siste to år.

Folketallet økte fra 188 til 208 i fjor og videre til 215 nå i år. Mottak av flyktninger har utvilsomt dermed vært en viktig årsak til økningen. Pr 31.12 har vi offisielt tatt imot totalt 28 flyktninger.

Vi står nå midt i en omstillingsfase. Utsikter til nye inntektsmuligheter, modernisering og tilpasning av organisasjonen, mottak og integrering av flyktninger og mange investeringsplaner er på trappene. Det er viktig at inntekter og utgifter avpasses hverandre også i fortsettelsen. Nye inntekter og mange nye ansettelser må gå seg til.

Omstilling og vekst de to siste årene - illustrert med tall

	2023	2021	Endringer 2023-2021	
Driftsinntekter	63 685	45 586	18 099	40 %
Lønn	36 101	26 370	9 731	37 %
Driftsutgifter	56 908	42 767	14 141	33 %
Fordelt til driftsavdelingene	44 757	33 793	10 964	32 %

Økonomisk handlefrihet over tid

Status pr 2023 og det gode driftsresultatet gir ikke et godt bilde av situasjonen framover. Vi må ta hensyn til følgende forhold:

Flyktninger

Mottatt tilskudd til mottak flyktninger følger ikke forventede utgiftsbehov. Kommunestyret har vedtatt å avsette overskytende inntekter til påfølgende år til dekning av kommende utgifter. Pr 2023 har kr 4,467 millioner avsatt i øremerket fond til formålet. Tiden vil vise hvordan dette utvikler seg. Risikoen for store utfordringer er til stede.

Bindinger i 2024: investeringsmidler

Det er ingen budsjetterte investeringer som naturlig skal budsjetteres på nytt i 2024, fordi de ikke er gjennomførte. Budsjettert beløp til «tomteerverv» på kr 933.000 er likevel avsatt øremerket disposisjonsfond. Her må det imidlertid utredes og besluttes mere før tiltaket aktualiseres.

I 2024 er det i opprinnelig budsjett bestemt at kr 1,143 millioner fra disposisjonsfond skal brukes for å saldere årets investeringer.

Samtidig er det vedtatt å låne kr 15 millioner til nye investeringer.

Tall som vil svinge fra år til år

Skatt og rammeinntekter

Skatteinntektene for 2023 er gode sett utfra et innbyggertall på 188 i november 2022. Vi er på 96,3 % av landsgjennomsnittet.

Inntektssystemet for kommunene skal revideres fra 2024/2025. Vi har gitt høringsinnspill på at vi ønsker likebehandling med Værøy og Røst, dvs dobbelt så stort distriktstilskudd. Vi er mer sårbare for svingninger i disse frie inntektene enn andre kommuner: Beløpene vi får er stort sett «vedtatte»/subjektive tall i form av distriktstilskudd, basistilskudd og innbyggertilskudd, heller enn penger basert på objektive kriterier som ligger i utgiftsutjevningen og varierer med befolkningens karakter. Dette er et særtrekk for oss som veldig liten kommune.

Nytt siste årene er at vi får inntekter fra havbruksfond og noe produksjonsavgift for vindmøller på land. Dette er inntekter som kommer i tillegg til ordinært inntektssystem. Vi er plutselig på andre siden av bordet, blant de som ikke har lyst til å dele slike merinntekter via inntektssystemet...

Det er reell fare for at både eiendomsskatt, havbruksfond og dess like, kan bli omfordelt til ugunst for oss. Hva som bestemmes på Stortinget våren 2024 er derfor spennende.

Formodentlig flere innbyggere pr 1.7.2024, enn tilsvarende i 2023, vil gi oss mer innbyggertilskudd og også noe mer penger på andre kriterieverdier ved tildelingen for 2025.

Utbytte Haugaland kraft AS

Kraftlaget vedtok å utbetale ekstra utbytte i anledning høye strømpriser høsten 2022. Utbyttet ble fordelt over to regnskapsår med til sammen for vår del kr 475.128. Dermed har vi mottatt samlet kr 1,283 millioner i 2022 og kr 1,663 millioner i 2023. Tidligere «normal» var på i

overkant av kr 750.000 i forutgående år. Forventningene framover, er vel ikke mindre så lenge kraftbransjen gjør det godt. Og om strømprisen går ned, klarer vi oss med noe mindre utbytte.

Havbruksfond

Tilskudd fra havbruksfondet er «premie» til kommuner for tilrettelegging av havbrukskonsesjoner. I år 1 og 2 får kommunen del i auksjonsinntekter fra nyklarte konsesjoner, i tillegg til ordinære utbetalinger som baserer seg på innbetalte produksjonsavgifter.

Vi fikk klarert en konsesjon i 2022 og har de to første årene altså mottatt kr 10,3 millioner. Inneværende år utgjorde «andel nyklarert» kr 5 millioner og ordinær utbetaling kr 1,5 millioner (sum kr 6,5 millioner).

I 2024 er det nye utregningsmetoder for ordinær utbetaling. Vi har derfor turt å budsjettere med kr 3 millioner i ordinært tilskudd.

I årene framover kan vi neppe forvente høyere inntekter enn kr 3 millioner, med mindre spillereglene endres, eller vi klarer flere nye konsesjoner i Utsira kommune.

Det er også viktig at det kommer «fisk i sjøen» i konsesjonen i Tednevik. Inaktive konsesjoner kan falle bort. Så er det også slik at fisk i sjøen vil kunne utløse eiendomsskatt, arbeidsplasser og gjerne bosetting!

Store ambisjoner og utfordringer i årene framover

Det skal brukes mye penger i årene som kommer. Det er i økonomiplanen budsjettert med «beskjedne» kr 25 millioner i investeringer, herav låneopptak på kr 21,5 millioner.

Det er riktig å si «beskjedne» om store beløp når vi i tillegg vet at det i 2024 utredes muligheter for å bygge nytt sykehjem (multifunksjonelt øytun med samla helsefunksjoner). Selv med gode statlige tilskudd må det kalkuleres med store egenandeler.

Videre er «infrastruktur kloakk og vann» utsatt i planperioden, men aktualiseres år for år framover. Likeså er havnene på kartet med kaier med vedlikeholdsetterslep og drømmer om ny molo i sør. Det er avsatt kr 5 millioner til vedlikehold i 2024, men rapport i regi Safe Control fra 2016 skisserte vedlikeholdsbehov på kr 23 millioner, målt 2016 kroner.

Utsira Nord gir muligheter, men krever også investeringer i infrastruktur. Tildeling av konsesjoner i 2024 vil gi mer informasjon og avklaring av muligheter framover. Likeså er Statnetts konsekvensutredning av hvor trafostasjoner skal legges spennende. Disse beslutningene vil avklare viktige inntektsmuligheter for oss i årene som kommer.

I bunnen ligger løftene fra statsminister og energiminister om at en økonomisk modell hvor Utsira tilgodesees med grunnrente fra Utsira Nord-feltet skal etableres. Spørsmålet er når

disse inntektene eventuelt kommer og hvordan? Det kan bli lenge å vente på full drift og spesielt på lønnsom drift.

Langsiktig bærekraft avhenger av at vi får inntekter nok til å kunne investere og inntektsmuligheter når ballen først begynner å rulle. Vi vil trenge hjelp i form av jevne inntekter og tilskudd til tunge investeringer. Det er begrenset hva 200-talls innbyggere kan generere av inntekter. Selv finansiering av nødvendige investeringer i kloakk og vann som veltes over på brukerne gjennom økte gebyrer tilsvarende selvkost, kan bli krevende å innføre.

På kort sikt har vi egenkapital i sekken, og utsikter til fortsatte tilskudd fra havbruksfond. Tildelingene kommer i slutten av budsjettårene, har vært vanskelige å anslå og betingelser kan endre seg.

Driftsrammer

I budsjettet for 2024 er netto driftsresultat kr 875.000 og mesteparten av tilskuddet fra havbruksfondet har gått med til saldering av budsjettet. Dette viser at nytt handlingsrom fort blir oppspist av nye utfordringer og muligheter. Tungt investeringsprogram spiser også av driftsmargin gjennom renter og avdrag, eller bortfall av avkastning på fond som brukes opp.

En bekymring er framtidige pensjonskostnader. De er doblet i 2023 sammenlignet med to foregående år. Opprinnelig budsjettet for 2024 er nok satt for lavt for disse postene.

Oppsummering

Vi har hatt to fantastiske år med gode inntekter fra mange hold og nytt handlingsrom. Vi har hatt grei uttelling fra inntektssystemet, fått mye integreringstilskudd, økte utbytter, havbruksfond, produksjonsavgift vindmøller på land, blitt «utvalgt kulturlandskap i landbruket» og vi har søkt og fått ulike statstilskudd til konkrete formål.

Samtidig øker driftsutgiftene og antall ansatte. Mye av dette er knyttet til utsiktene framover med store muligheter knyttet til lakseprosjekter, Utsira Nord og testsenter i regi kraftlaget, men det er også fare for bortfall av inntekter fra i første rekke havbruksfond og inntektssystem.

Tunge investeringer krever låneopptak. Lån til havner og helseformål må avdras i rene penger, uten husleie, eller gebyrinntekter, slik som ved selvkostbaserte investeringer (vann og avløp), eller boliginvesteringer.

Vi er i en fase der vi «ikke må gå skoene av oss», men husholde ressursene med et langt perspektiv som utgangspunkt.

Nærmere om økonomisk utvikling og året 2023

Måltall

Finansielle måltall

Vedtatt oktober 2018, revideres i årlige økonomiplanvedtak

Alle tall gjelder % av driftsinntekter, alle tall i hele 1000 kroner

Måltall	Regnskap				Budsjett
	2023	2022	2021	2020	2023
Driftsinntekter	63 686	55 368	45 586	44 776	49 870
1) Netto driftsresultat	9 396	10 282	4 306	4 070	3 022
(Inkl evt rådveldesum)					360
1,75 %	14,8 %	18,6 %	9,4 %	9,1 %	6,8 %
2) Disposisjonsfond -ikke øremerkede	14 539	12 835	5 911	4 796	13 959
skal være på minst 2 000	14 539	12 835	5 911	4 796	13 959
3) Sum disposisjonsfond	26 038	18 955	9 531	10 102	20 594
7,50 %	41 %	34 %	21 %	23 %	41 %
4) Gjeldsgrad (netto lån)	36 306	20 587	21 391	22 305	34 920
(Innlån - utlån-VAR) 55 %	57 %	37 %	49 %	50 %	70 %
5) Arbeidskapital	31 060	25 536	12 870	12 662	26 787
15 %	49 %	46 %	28 %	28 %	54 %

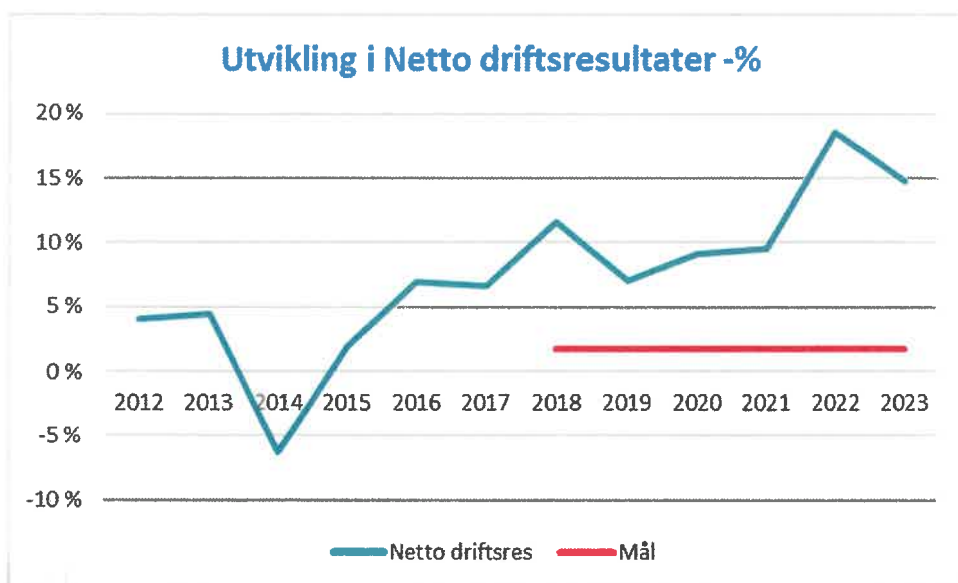
Tabellen over viser med blå skrift de måltall kommunestyret bestemte ved siste rullering av økonomiplan høsten 2023. Grønne tall indikerer måloppnåelse, røde avvik.

1. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat målt i prosent av brutto driftsinntekter er kanskje det viktigste måltallet. Indikatoren på 1,75 % er satt i tråd med det som teknisk beregningsutvalg anbefaler. Indikatoren gir en pekepinn på hvor stort overskudd vi kan frigjøre til egenandeler investeringer og sparing til slike. Den er en god pekepinn på kommunens økonomiske handlingsrom.

I Utsira har vi tradisjonelt i budsjettet bevilget en uspesifisert reservepott, buffer til å dekke uforutsatte hendelser i løpet av budsjettåret. Vi har valgt å legge det beløpet til indikatoren, siden å utelate reserveposten ville økt budsjettert netto driftsresultat tilsvarende.

Utvikling av netto driftsresultat målt i prosent. Rød strek= måltall innført i 2018.

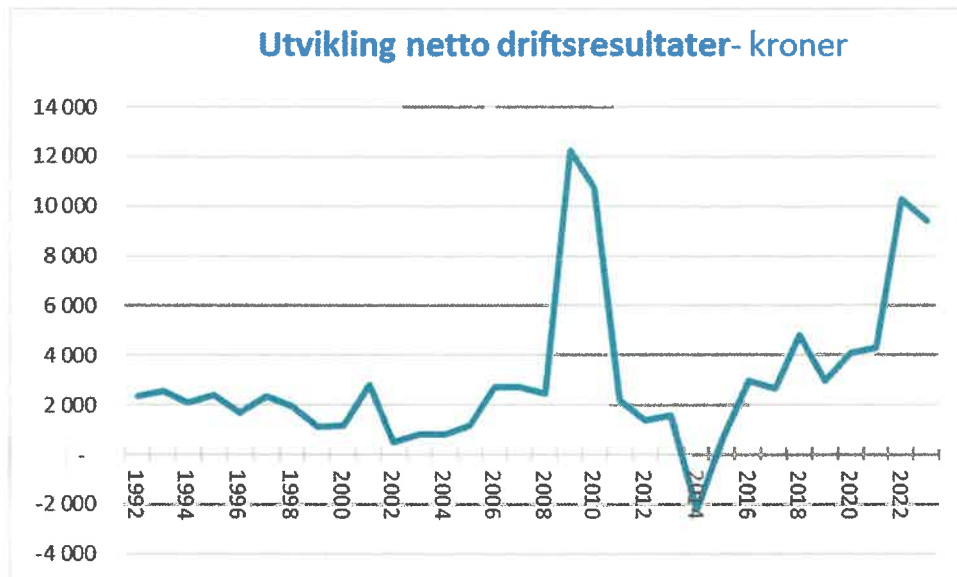
De siste årene har vi hatt gode tall. De to siste årene er våre resultater blant de beste i landet og i alle fall Rogaland. I en liten økonomi er kanskje ikke prosent beste måltallet, men også i faktiske tall er resultatene betydelige: vi vaker rundt kr 10 millioner!

I litt lengre historisk perspektiv var vi likevel høyere i både 2009 og 2010 med tall på 12,5 og 10,6 millioner kroner som da utgjorde henholdsvis 31% og 27 % av driftsinntektene. Den gangen skyldes de gode tallene ekstraordinære tilskudd til bygging av Sirakompasset.

I 2022 var det ekstraordinært tilskudd fra havbruksfondet på i overkant av kr 4 millioner, samt ubrukte midler i tilskudd flyktninger på ca kr 2,25 millioner som gjorde susen. Vi er litt der i år også: Uventet store auksjonsinntekter i havbruksfondet, såkalt «andel nyklarert» endte på kr 5 millioner. I tillegg har vi fått kr 1,514 million i ordinær utbetaling. I budsjettet hadde vi opprinnelig lagt inn kr 3 millioner. Flyktninger, vi har tatt imot like mange i år som i fjor. Pengene kommer før utgiftene dukker opp og overskytende midler må spares til årene som kommer. I 2023 er «overskuddet» kr 2,050 millioner.

Netto driftsresultat er samtidig et litt relativt begrep og enkelte opererer med korrigert resultat, der ulike hensyn som f eks premieavvik holdes utenfor. Dette året er premieavviket sjeldent stort. Endring utgjør hele kr 2,312 millioner. Premieavvik er forskjellen mellom betalte pensjonskostnader og en teoretisk beregnet langsiktig pensjonskostnad. Årets premieavvik gjør at netto driftsresultat på papiret øker med 2,312 millioner + arbeidsgiveravgift kr 245.000 som følge av bokføringsregler. Årets avvik gjøres opp i 2024, siden vi har valgt å fordele avvikene kun over 1 år.

I 2014 er eneste år med negativt resultat. Dette var knyttet til konkrete utfordringer og ikke tilpassede statlige refusjonsordninger. Med god hjelp fra statsforvalter ordnet det seg i påfølgende år.

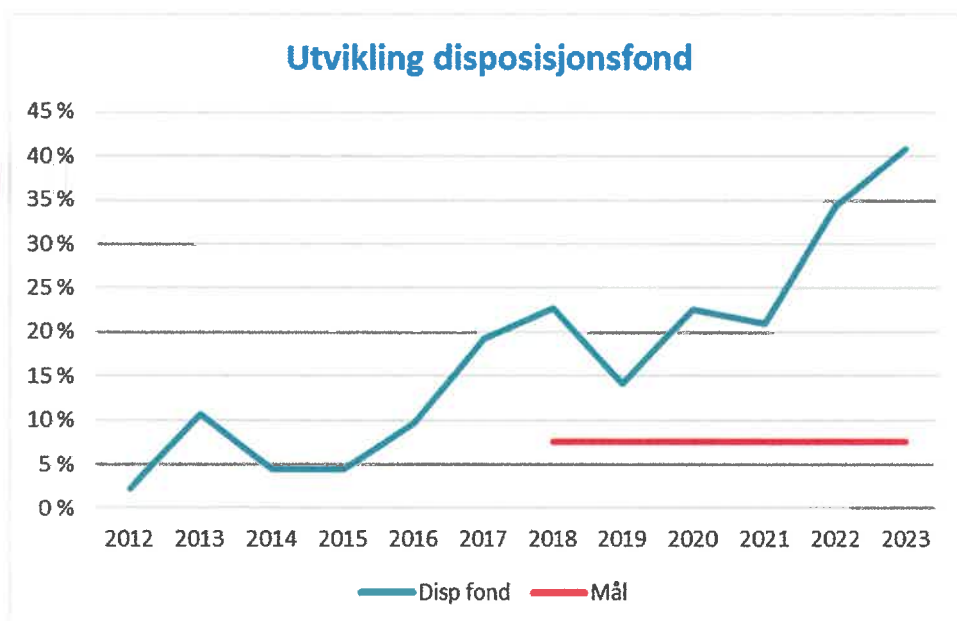

Utvikling i netto driftsresultat målt i kroner.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er oppsparte midler som kan brukes fritt til alle formål, drift så vel som investeringer. Vi øremerker ofte deler av disposisjonsfondet til konkrete formål – gjerne pågående prosjekter. Disse pengene kan omdisponeres, men vil ikke være helt «frie» Måltall i punkt 3 fokuserer på den delen av driftsmidler som er helt frie.

2. Samlet disposisjonsfond

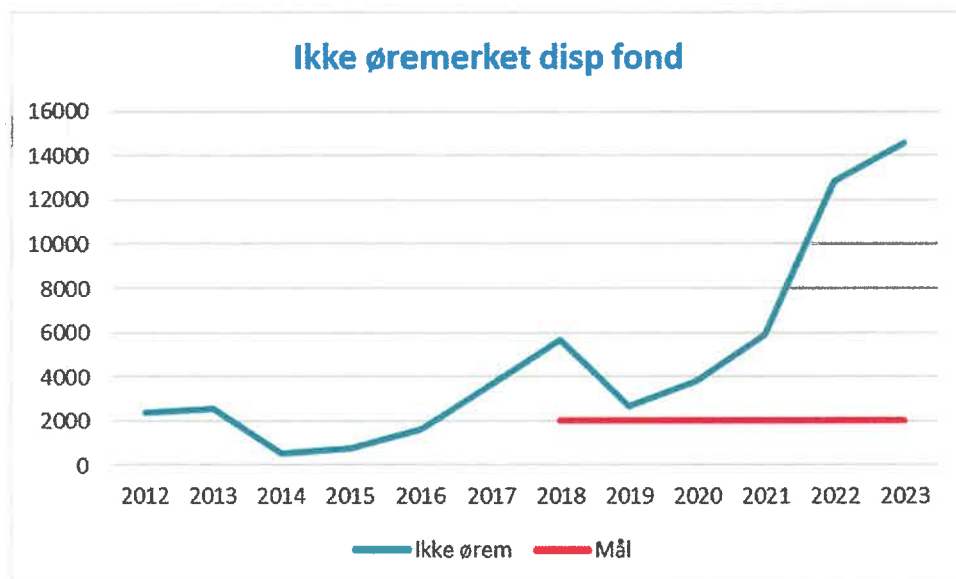

Oversikt over utvikling disposisjonsfond

De to siste års investeringer har vært finansiert med låneopptak. Dette sammen med nye inntekter fra havbruksfond og overskytende midler flyktninger som er avsatte til fond, gjør at

vi nå har svært mye disposisjonsfond. Framover vil det være naturlig å egenfinansiere nye investeringer med bruk av fondsmidler.

3. Ikke øremerket disposisjonsfond

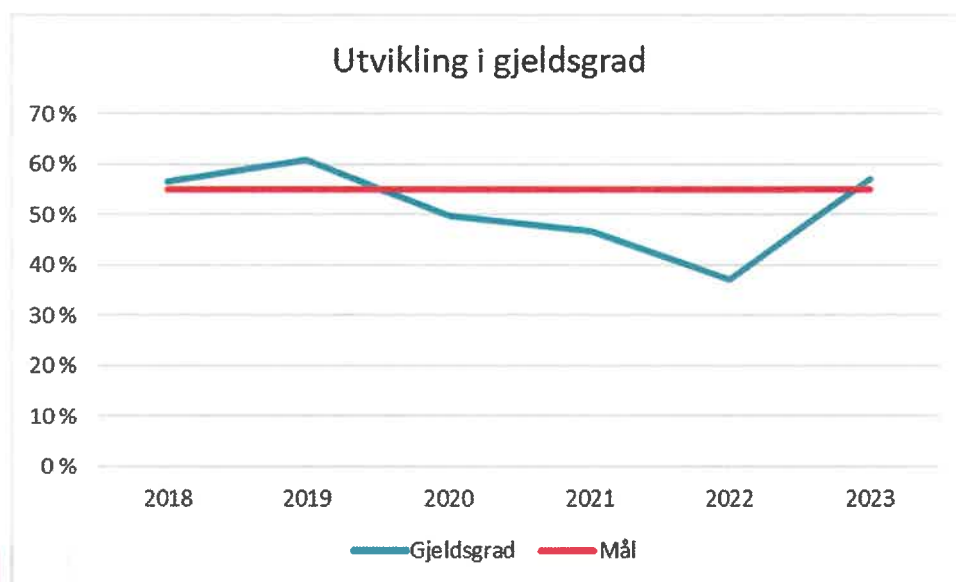

Oversikt over utvikling av ikke øremerkede midler disposisjonsfond

Tallene viser meget positiv utvikling og er skyhøyt over måltallet. Merk at investeringer i 2024 i opprinnelig budsjett finansieres av disposisjonsfond. Det vil gå med kr 1,143 millioner til dette. Pr 31.12 har vi 14,5 millioner på ikke øremerket disposisjonsfond når årets saldering av regnskapet legges til.

En oversikt over endringer i de enkelte disposisjonsfond er gitt i regnskapsnote 13.

4. Gjeldsgrad

Tabellen viser utvikling i gjeldsgrad.

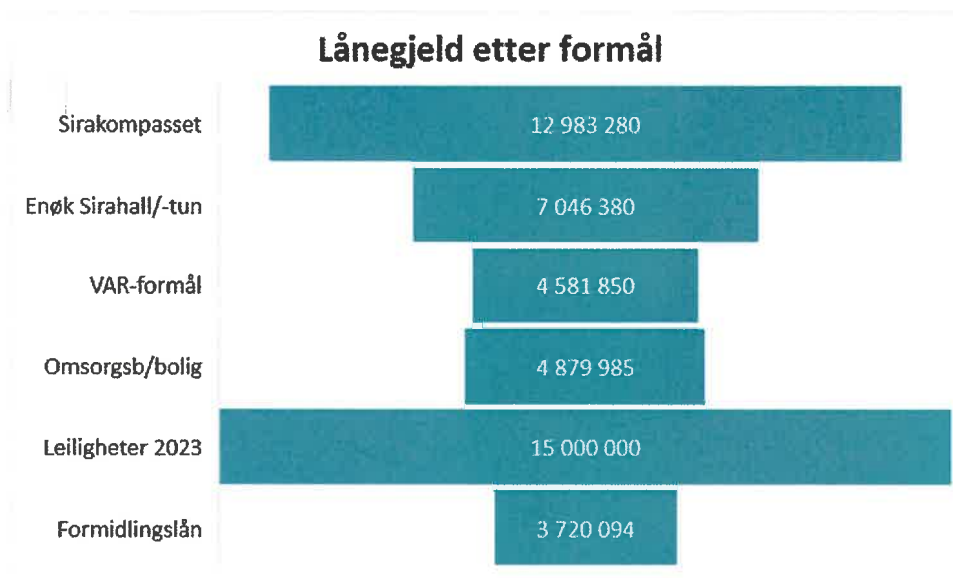
Låneopptak belaster driften med renter og avdrag. Høy netto lånegjeld kan derfor være krevende å håndtere. Spesielt i perioder med høy eller stigende rente.

Vårt nøkkeltall måles ut ifra formelen innlån – utlån, fratrukket lån knyttet til VAR-formål.

Gjeldsgraden er nå noe i overkant av måltallet. Samtidig er kanskje driftsinntektene de to siste årene kunstig høye, slik at prosentbildet ser fint ut. Inntektene fra havbruksfondet vil f.eks. synke med i alle fall kr 2 millioner framover og inntekter for flyktninger er midlertidige. Kr 6,2 millioner er inntektsført i 2023.

På den annen side har vi mye midler på disposisjonsfond, slik at dagens økonomi lett kan justeres under måltallet ved å innfri lån. For 2024 er det beregnet låneopptak på kr 15 millioner. Måltallet er da i fare.

En oversikt over kommunens langsiktige gjeld er gitt i regnskapsnote 9. Og i note 6 vises kommunens utlån. Se også note 10. Den viser at vi betaler mer i avdrag, enn hva som er minimumsavdrag etter kommuneloven. Vi har altså en liten buffer i bakhånd.

*Figuren over viser brutto lånegjeld
– våre samlede innlån er tatt opp med formål vist i figuren over.*

Kommunens arbeidskapital

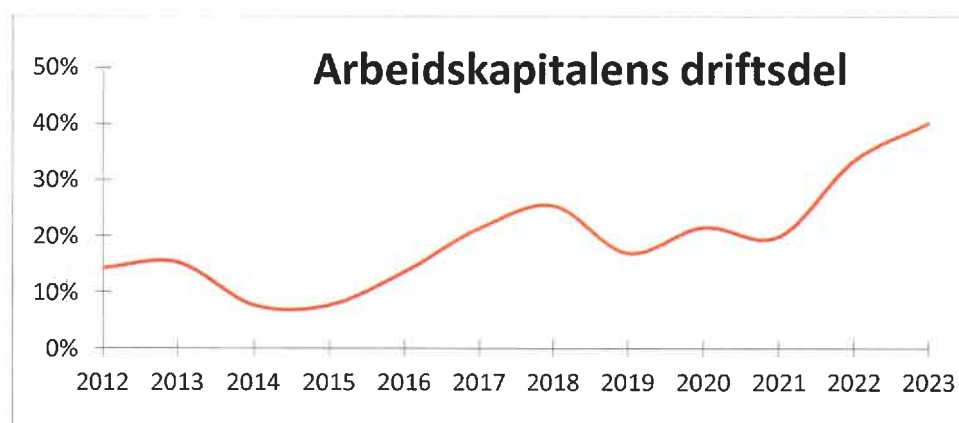
Vi har ikke vedtatt eksplisitte måltall for nivået på arbeidskapitalen. En tommelfingerregel er gjerne at den bør utgjøre ca 10 % av omsetning for å sikre god likviditet gjennom året (kr 4,5 millioner).

Arbeidskapitalen viser hvor mye penger som står til rådighet for politiske vedtak, og er politisk sett kanskje den mest interessante størrelsen. Låneopptak som ikke er brukte, nye inntekter fra havbruksfond og mindreforbruk i driften gir solid økning i arbeidskapitalen.

Premieavvik pensjon er en beregnet størrelse som kan gjøre at arbeidskapitalen ser bedre/dårligere ut enn hva som er reelt. Kommunen gjør opp premieavvik pensjon årlig mot fond avsatt til formålet. Vi kan derfor stole på at oppført arbeidskapital er reelle likvide midler.

Oversikt over Arbeidskapital pr 31.12

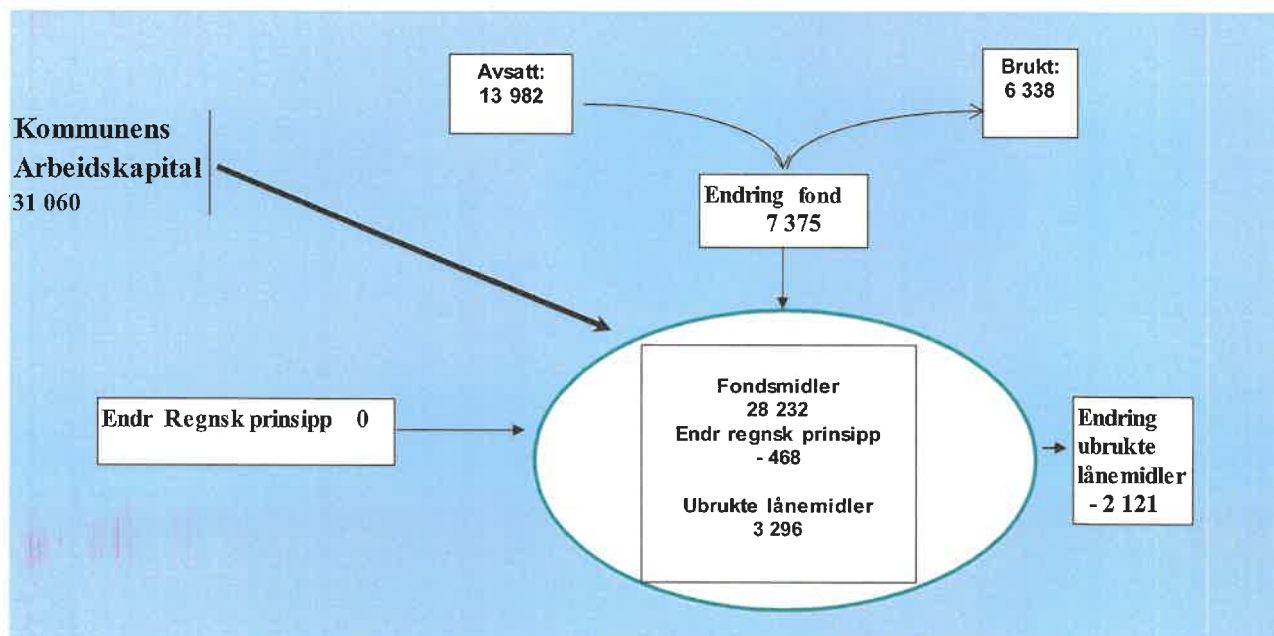
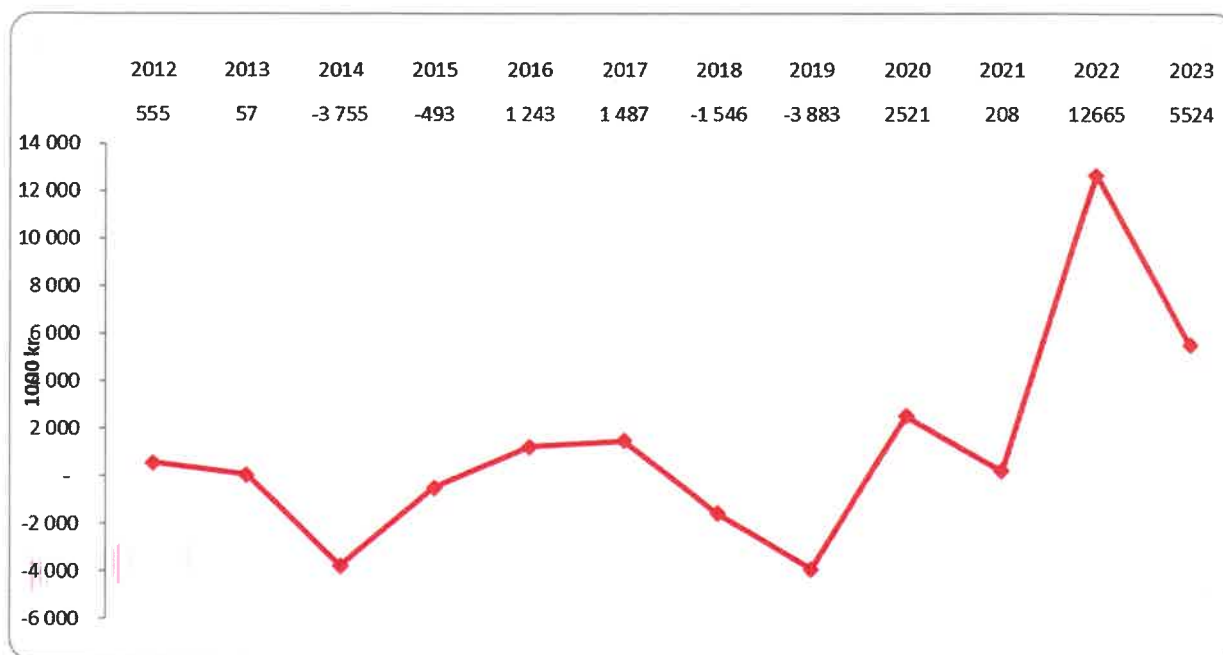
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Omløpsmidler	18 981	15 025	18 752	18 989	32 103	42 265
Kortsiktig gjeld	-4 956	-4 883	-6 090	-6 118	-6 567	-11 205
<i>Arbeidskapital før korreksjon</i>	<i>14 025</i>	<i>10 141</i>	<i>12 662</i>	<i>12 871</i>	<i>25 536</i>	<i>31 060</i>
-ubrukte lånemidler	-1 286	-1 286	-1 286	-1 286	-5 417	-3 296
-investeringsfond og bundne driftsfond	-2 177	-1 773	-1 728	-2 522	-1 632	-2 194
Arbeidskapitalens driftsdel	10 561	7 083	9 648	9 062	18 487	25 569

Arbeidskapitalens driftsdel i % av kommunens driftsinntekter

Årlige endringer i arbeidskapital

Illustrasjon over arbeidskapital og årets endring

Figuren over viser hvordan vår avsatte arbeidskapital fordeler seg på fondsmidler («penger på bok») og beholdning ubrukte lånemidler (gjelder viderefremidling av startlån i Husbanken). Endring av regnskapsprinsipp har oppstått som konsekvens av endring i bokføringsregler fra 2001-2002 (se regnskapsnote nr 3).

Andre nøkkeltall:

I prosent av driftsinntektene utgjør:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Brutto driftsresultat	-1 %	4 %	4 %	10 %	5 %	6 %	6 %	15 %	11 %
Netto renter og avdrag	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	3 %	2 %	2 %
Netto driftsresultat	2 %	7 %	7 %	12 %	7 %	9 %	9 %	19 %	15 %
Rammetilskuddet	70 %	64 %	67 %	68 %	66 %	66 %	67 %	54 %	51 %
Brutto invest.utgifter	0 %	4 %	13 %	17 %	23 %	7 %	10 %	6 %	31 %

Rammetilskuddet har fått relativt mindre betydning etter hvert som store inntekter fra havbruksfond og integreringstilskudd har kommet til.

Sykefravær

Sykefraværet er registrert til 4,7 % i 2023 som er opp 1,1 % fra i fjor. 8 personer har hatt lengre fravær og trekker tallene opp.

Det er i helseavdelingen fraværet er høyest med 9,7 % som likevel er ned 1,4 % i forhold til 2022.

Fraværsprosenten innen helse har vært høy over tid, dog i 2021 var den nede i 4,7 %.

Ser vi på refusjon av sykepenger (langtidsfravær) så er det refundert kr 598.105 mot kr 461.708 i 2022

Noe langtidsfravær er normalt å ha og i en liten organisasjon vil det svinge mye over tid.

Det er positivt at tallene for helse og sosial er lavere, men vi må arbeide for å få de stabilt på lavere nivå. At kommunen er i en omstillingsfase kan gi overbelastning som kan føre til sykdom.

Finansforvaltning

Vårt finansreglement er en del av økonomireglementet som kommunestyret vedtok 18.6.2020.

Gjeld og gjeldsforvaltning

			31.12.2023	
			Kroner	%
Lån med pt rente:	Opprinnelig	Bundet til		
Husbanken- startlån	700 000		195 094	3,873
Husbanken-startlån	1 000 000		575 000	3,873
Husbanken-startlån	3 000 000		2 950 000	3,873
KLP kommunekreditt			1 666 665	5,62
KLP kommunekreditt - VAR 20			1 757 500	5,55
Kommunalbanken "grønn rente"	3 611 000		2 096 380	5,4
			9 240 639	
Lån med NiBor basert rente:				
Kommunalbanken nibor +0,6	10 800 000		7 020 780	5,22
Kommunalbanken "grønn rente" Nibor	4 000 000		3 400 000	5,2
Kommunalbanken Nibor +flytende margin	2 000 000		1 666 650	5,33
Kommunalbanken 3 mndr nibor VAR	1 600 000		1 546 670	5,3
KLP NIBOR 3 mndr	10 000 000		10 000 000	5,31
			23 634 100	
Lån med fastrente:				
Kommunalbanken VAR	673 000	27.06.2030	593 130	1,49
Kommunalbanken VAR-tjenester	3 000 000	02.12.2024	2 231 220	1,14
KLP- Tomannsboliger Skarvanesvågen	5 000 000	16.10.2026	5 000 000	5,09
KLP - solceller - Fastrente 2023	1 550 000	16.10.2028	1 550 000	5,06
Kommunalbanken - bundet til 010628	5 000 000	01.06.2028	3 312 500	2,76
Kommunalbanken- bundet til 150625	4 000 000	05.06.2025	2 650 000	3,65
			15 336 850	
Renteavtaler:				
Avtaler med mottatte renter				
Avtaler med avgitte renter				
Samlet langsiktig gjeld			48 211 589	
Lån relatert til selvkost			6 128 520	
Lån relatert til startlån			3 720 094	
lån med rentekompensasjon	2014000		1 812 197	
Lån til karmsund Lufthavninvest as			31 540	
Lån til Haug kraft as			2 025 000	
Netto lånebelastning			34 494 238	

Netto lånebelastning viser den andel av gjelden vi rent faktisk har, når vi trekker fra hjelp fra innbetalte kommunale gebyrer, startlån som brukerne finansierer, rentekompensasjon fra staten ved låneopptak og inntekter fra utlån av egne midler til kraftlaget.

Aktiva.

Alle midler er plassert i bank.

Bank:	31.12.2023	%
driftskonto	31 490 495,77	4,99 %
Vipps	51 607,02	4,99 %
Innbet konto ocr	2 361 898,80	4,99 %
Forskuddstrekk	2 108 105,09	4,99 %
Ocr-inkassokonto	226,00	4,99 %
Kassebeholdning	1 487,00	0,00 %
Sum Likvider	36 013 819,68	
3 mndr Nibor		4,73 %

Bankavtale

Vi har bankavtale med Sparebank 1– Sr-bank. Vi har faste priser til februar 2026 med opsjon på forlengelse til 2027.

Likviditeten er i beste laget og vurdering av plassering av midler til noe høyere avkastningspotensiale kan være aktuelt framover. Økonomiplanen tilsier nye låneopptak og bruk av egenkapital også i årene som kommer.

Oppsummert:

Vi plasserer aktiva trygt i bank. Vi har mye fondsmidler sett i forhold til netto lånegjeld og har moderat risiko ved renteøkninger.

Vesentlige budsjettavvik

- driftsregnskapet

Vesentlige beløpssmessige avvik kommenteres. Kommentarene knyttes i forhold til hovedoversikten Bevilgningsoversikt drift.

§ 5-4 Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)

	Regnskap 2023	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor 2022	Avvik budsjett	Endring regnsk 2022
1 Rammetilskudd	32 367 975,00	32 108 000	32 108 000	30 121 252,00	259 975	2 246 723
2 Inntekts- og formueskatt	7 505 246,98	7 754 000	6 554 000	8 003 175,34	- 248 753	- 497 928
3 Eiendomsskatt	860 732,20	860 000	825 000	864 152,20	732	3 420
4 Andre generelle driftsinntekter	12 890 288,47	13 450 225	5 541 000	7 759 358,01	- 559 937	5 130 930
5 Sum generelle driftsinntekter	53 624 242,65	54 172 225	45 028 000	46 747 937,55	- 547 982	6 876 305
6 Sum bevilgninger drift, netto	44 757 294,78	46 813 490	41 388 549	36 510 767,82	- 2 056 195	8 246 527
7 Avskrivninger	2 090 101,92	2 090 102	-	2 058 041,00	- 0	32 061
8 Sum netto driftsutgifter	46 847 396,70	48 903 592	41 388 549	38 568 808,82	- 2 056 195	8 278 588
9 Brutto driftsresultat	6 776 845,95	5 268 633	3 639 451	8 179 128,73	1 508 213	- 1 402 283
10 Renteinntekter	1 431 018,82	1 277 000	302 000	487 308,41	154 019	943 710
11 Utbytter	1 666 511,00	1 666 500	1 280 000	1 286 225,00	11	380 286
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
13 Renteutgifter	1 439 692,63	1 224 000	989 000	653 029,13	215 693	786 664
14 Avdrag på lån	1 128 587,00	1 210 000	1 210 000	1 075 257,00	- 81 413	53 330
15 Netto finansutgifter	529 250,19	509 500	-617 000	45 247,28	19 750	484 003
16 Motpost avskrivninger	2 090 101,92	2 090 102	-	2 058 041,00	- 0	32 061
17 Netto driftsresultat	9 396 198,06	7 868 235	3 022 451	10 282 417,01	1 527 963	- 886 219
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					-	-
18 Overføring til investering	1 751 317,19	2 003 300	3 554 000	1 780 143,00	- 251 983	- 28 826
19 Avsetninger til bundne driftsfond	669 482,78	-	-	56 193,00	669 483	613 290
20 Bruk av bundne driftsfond	-107 390,28	-142 956	-	-978 372,00	35 566	870 982
21 Avsetninger til disposisjonsfond	13 312 992,95	12 238 096	3 022 451	10 929 113,01	1 074 897	2 383 880
22 Bruk av disposisjonsfond	-6 230 204,58	-6 230 205	-3 554 000	-1 504 660,00	-	- 4 725 545
23 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-	-
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	9 396 198,06	7 868 235	3 022 451	10 282 417,01	1 527 963	- 886 219
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

Post 1 og 2 Skatt og rammetilskudd

Forholdet mellom inntekter fra skatt og rammetilskudd er 19 % skatt mot 81 % rammetilskudd i 2023. De fleste kommuner har motsatt fordeling, der skatteinngangen betyr mest. I tillegg utjevnes rammetilskuddene for den enkelte kommune i forhold til den enkelte kommunes skatteinngang sammenlignet med landsgjennomsnittet. Vi er derfor svært avhengige av hva som tildeles via rammetilskuddet.

Stortinget har justert sin bevilgninger til rammetilskudd ved to anledninger i løpet av året. Vi har fått økt vår pott med kr 189.000 der mesteparten skyldes kompensasjon for undervurdert prisstigning. Samlet bokfører vi kr 32,3 millioner i rammetilskudd. Hele kr 2,2 millioner mer enn i fjor!

Skatteinngangen på kr 7,5 millioner er lavere enn fjorårets da vi akkurat bikket kr 8 millioner. Skatten skriver seg i hovedsak fra bosatte pr november 2022.

Når det kommer til budsjettavvik noterer vi et ubetydelig avvik på kr 13.222 når vi ser skatt og rammetilskudd i sammenheng. Skatteanslaget ble for øvrig justert opp med 1,2 millioner i løpet av året på bakgrunn av den gode inngangen i 2022.

Post 3 Eiendomsskatt

Klagesak fra 2021 er uavklart i 2023, uten endringer. Vi krever inn skatt etter bokstav d) i loven: *næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum.*

Det er lite endringer fra i fjor og ikke budsjettavvik av betydning.

Post 4 Andre generelle driftsinntekter

Budsjettavviket er begrenset, fordi vi rakk å regulere budsjettet sendt i desember etter at tildeling fra havbruksfondet ble kjent. Med kr 6,514 millioner ble den 3,514 millioner større enn opprinnelig budsjettert.

Budsjettavviket skyldes overvurderinga av integreringstilskudd med kr 599.101 og merinntekter rentekompensasjon på kr 38.520. Forsinkelser i utbetaling av Integreringstilskudd for flyktninger ankommet i 2. halvår og høyere rentenivå for rentekompensasjon enn forutsatt, er forklaringen. Integreringstilskuddet utgjør likevel kr 6,246 millioner. Rentekompensasjon gjelder Sirakompasset og ombygging av sykehjemmet fra mange år tilbake, samt nylig oppgradering av kirken. Totalt beløp er kr 112.500.

Post 6 kommenteres i eget avsnitt § 5-4 2. ledd som gjelder penger fordelt til driftsavdelingene

Post 7 Avskrivninger

Avskrivninger er en kostnadsføring av verdifallet på våre eiendeler på grunn av slit og elde.

Avskrivningene føres opp i driftsregnskapet, men påvirker ikke kommunes netto driftsresultat. De føres i retur i post 16 motpost avskrivninger. Avskrivningene er litt høyere enn i fjor som følge av at nye tilganger i fjor avskrives.

Post 8 Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er kr 1,5 millioner bedre enn budsjettet, men kr 1,4 millioner mindre enn i fjor.

Post 15 Netto finansutgifter (resultat postene 10-14)

Netto finansutgifter er nærme budsjettet beløp på grunn av store justeringer i løpet av året. Nettoutgiftene er kr 484.000 høyere enn i fjor. Rentenivå, mer «penger på bok» og stort låneopptak som ikke var planlagt på budsjettidspunktet er årsaker til budsjettjusteringene i løpet av året.

Vi har vesentlig større renteinntekter på våre fondsmidler og utlån, enn forutsatt grunnet lite forbruk av egenkapital og stort påfyll fra havbruksfondet etter fjorårets regnskapsavslutning.

Renteutgiftene øker etter nye låneopptak til kjøp av leiligheter og rorbuer ble bestemt i løpet av året.

Posten utbytte øker med kr 380.000 fra i fjor. Det er stort sett Haugaland kraft AS vi får utbytte fra.

Post 17 netto driftsresultat

Vi bokfører et driftsresultat som er større enn budsjettjustert, men mindre enn fjorårets. Se kapittelet måltall for mer informasjon.

Post 24 Disponering av netto driftsresultat (sum postene 18-23)

Det er overført kr 1,75 millioner til dekning av egenandel investeringer. Det er kr 251.983 og mindre enn budsjettet. Det betyr at vi beholder mer midler på disposisjonsfond.

Kommunen har anledning til å avsette og bruke midler fra bundne driftsfond dersom det er avtalt med tilskuddsgiver, eller bestemt av lov, eller forskrift. Netto er det avsatt kr 562.000.

Det er netto avsatt kr 7,083 millioner til disposisjonsfond. Av dette utgjør kr 1074.897 årets budsjettavvik (tidligere ikke disponert driftsresultat).

Se note 13 for fullstendig oversikt over avsetninger og bruk av ulike fond. Hovedoversikten §5-9 *Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningstransaksjoner gir bakgrunn for å se hvordan regnskapet er saldert.*

Tall for driftsenhetene jfr. delegert budsjett hovedoversikt §5-4, 2. ledd

(jfr Post 6 Bevilgningsoversikt drift)

For å imøtekomme ulike krav til statlige rapporteringer, foretas en del fordelinger i regnskapet på slutten av året. Disse fordelingene er av praktiske årsaker lagt til regnskapsperiode 13-14. Når formålet er å se på budsjettavvik, er det derfor hensiktsmessig å se på regnskapet før disse fordelingene. Tabellene i dette kapittelet viser derfor tall uten fordelinger (periode 1-12).

Hovedoversikten i regnskapet viser tall inklusive alle fordelinger (periode 1-14) og stemmer altså ikke med tabellen under for annet enn totalsommene.

Oversiktene er også justert for avsetninger som ikke er budsjetterte (bundne driftsfond), for å tydeliggjøre reelt budsjettavvik.

Regnskapsskjema §5-4 andre ledd (Vårt interne regnskap for Budsjettkontroll)

	Regnskap 2023	Buds(end) 2023	Regnskap 2022	Budsjettavvik Regn-bud	Korreksjon avsetninger	Reelt Budsjettavvik	Økning Regnsk 23-22
Til fordeling fra skjema drift §5-4	-44 757 294,78	-46 813 490	-36 510 767,82	2 056 195	-562 093	1 494 103	-8 246 527
Sum Administrasjon og fellestrift	14 716 296,74	16 098 958	11 474 340,67	-1 382 661	36 458	-1 346 203	3 241 956
Sum Rådveldesummer	-	177 938	-	-177 938		-177 938	-
Sum Oppvekst og kultur	11 107 601,34	11 575 125	8 653 861,30	-467 524	321 762	-145 762	2 453 740
Sum helse og sosialformål	12 388 535,63	13 117 853	10 849 838,78	-729 317	211 906	-517 411	1 538 697
Sum drift og utvikling	6 496 410,72	5 811 581	5 491 126,03	684 830	-8 033	676 797	1 005 285
600 Utsira havn	48 450,35	32 035	41 601,04	16 415		16 415	6 849
Sum fordelt	44 757 294,78	46 813 490	36 510 767,82	-2 056 195	562 093	-1 494 102	8 246 527

Kommunestyret har delegert budsjettet på ovenforstående rammeområder, avdelinger. I tillegg bestemmer kommunestyret rammene for alle faste stillinger.

Det er positive budsjettavvik i alle avdelinger. Unntaket er «Drift og utvikling» hvor en regning på kr 990.023 fra Haugaland Brann og redning IKS er belastet regnskapet for 2023 etter vedtak i styret i HBRIKS sent i desember. Formannskapet er orientert om forholdet primo 2024 og regningen er belastet driften i 2023.

Resultater pr ansvar

Budsjettet er delegert på rammenivå som vist i foranstående oversikt. Imidlertid gir oversikter over resultatene for de enkelte ansvar noe mer oversikt. I påfølgende tabeller og tekst ser vi på lønnsposter som faktisk utgjør 79 % av de midlene som er delegert til avdelingene og de resterende «øvrige poster».

Hovedoversikt §5-4, 2. ledd periode 1-12 før fordelinger . Intern budsjettkontrolloversikt

Ansvar	Navn ansvarsområde	Regnskap	Buds(end)	Budsjettavvik	Korreksjon	Reelt	Herav avvik	Herav avvik
		2023	2023	Regn-bud	avsetninger	Budsjettavvik	lønn	Øvrige poster
	110 RÅDMANNSKONTOR	4 719 656,94	4 842 381	-122 724	0	-122 724	-123 572	848
	111 RÅDMANNSKONTOR ASS	172 124,10	218 441	-46 317	36 458	-9 859	12 835	-22 694
	113 RÅDMANNSKONTOR-POLITISKE C	-451 681,24	-111 628	-340 053		-340 053	-259 886	-80 167
	114 Ordfører	1 275 677,18	1 227 546	48 131		48 131	62 738	-14 607
	130 ØKONOMIKONTOR	1 203 819,21	1 249 050	-45 231		-45 231	-5 679	-39 552
	131 FORSIKRINGSANSVARLIG	269 251,62	312 000	-42 748		-42 748		-42 748
	140 PLAN & MILJØAVDELING	67 186,70	77 500	-10 313		-10 313	13 397	-23 710
	141 Rådgiver landbruk mv	242 253,53	340 559	-98 305		-98 305	-147 321	49 016
	150 NÆRINGS & UTVIKLINGS-AVDELIN	1 361 572,88	1 571 070	-209 497	0	-209 497	-92 574	-116 923
	170 EDB-AVDELING	1 690 824,16	1 766 000	-75 176		-75 176		-75 176
	180 Flykninger	4 165 611,66	4 606 039	-440 427		-440 427	352 972	-793 399
	199 RÅDVELDESUMMER	-	177 938	-177 938		-177 938		-177 938
								0
	210 OPPVEKSTADMINISTRASJON	2 461,99	87 000	-84 538		-84 538		-84 538
	220 UTSIRA SKOLE	7 393 161,07	6 962 833	430 328	-38 758	391 570	462 356	-70 786
	230 UTSIRA BARNEHAGE	2 747 254,50	3 165 162	-417 908		-417 908	-367 198	-50 710
	240 UTSIRA kulturskole	309 429,10	209 970	99 459		99 459	97 549	1 910
	250 BIBLIOTEKSJEF	555 046,32	592 129	-37 083		-37 083	583	-37 666
	260 VOKSENOPPLÆRING	-363 068,21	59 031	-422 099	360 520	-61 579	-461 950	400 371
	270 KULTURAVDELING	104 316,57	70 000	34 317	0	34 317	921	33 396
	271 Siradager og kulturarrangemente	359 000,00	429 000	-70 000		-70 000		-70 000
								0
	310 SOSIALKONTOR	607 608,42	754 478	-146 870	168 228	21 358	-101 579	122 937
	350 HELSEAVDELING	354 625,59	319 000	35 626	73 876	109 502	86 354	23 148
	351 HELSESTASJON	430 640,13	418 633	12 007		12 007	33 072	-21 065
	352 AVDELINGSSYKEPLEIER	10 273 665,30	10 700 574	-426 909	-30 198	-457 107	-458 211	1 104
	357 PSYKIATRI SYKEPLEIER	56 468,55	258 313	-201 844		-201 844	-114 789	-87 055
	380 LEGEKONTOR	408 027,64	405 855	2 173		2 173		2 173
	390 FYSIOTERAPI	257 500,00	261 000	-3 500		-3 500		-3 500
	510 TEKNISK AVDELING	5 106 570,80	5 215 342	-108 771		-108 771	-233 906	125 135
	520 RENHOLDS-AVDELING	988 107,64	987 115	993		993	-9 535	10 528
	530 BRANNAVDELING	1 501 630,06	532 624	969 006		969 006		969 006
	550 VAR-tjenester	-1 099 897,78	-923 500	-176 398	-8 033	-184 431		-184 431
	600 UTSIRA HAVN	48 450,35	32 035	16 415		16 415		16 415
	800 Fordelt totalt:	-44 757 294,78	-46 813 490	2 056 195	-562 093	1 494 103	-1 253 423	-240 679

I tabellen er budsjettavvik vist til høyre og er splittet i avvik for lønnsposter og øvrige regnskapsposter.

Avvik= regnskap minus budsjett. Dvs. minus betyr mindreforbruk. Positive tall merforbruk.

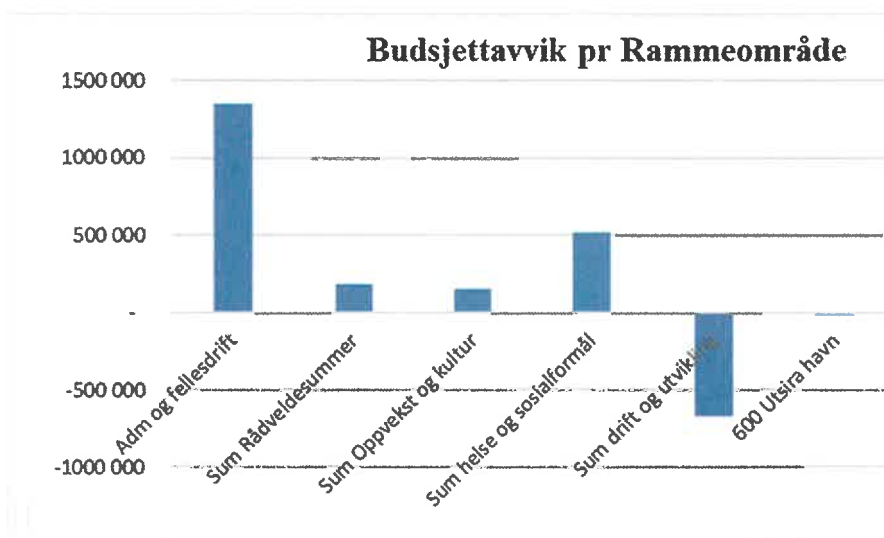
Det er fordelt til sammen kr 44,7 millioner til avdelingene. Av dette er kr 35,393 millioner lønnsutgifter (79 %).

Budsjettet er delt i 4 hovedområder og innenfor disse en rekke enkeltansvar. Figuren over viser hovedområdene. Driftsavdelingen har mye inntekter fra sine tjenester (kommunale gebyrer) og fremstår som den minste avdelingen når vi ser på netto utgifter.

Om inntekter holdes utenfor, nærmer driftsavdelingen seg oppvekst og kultur i omfang. Driftsavdelingen har også færrest ansatte. (Note 31 i regnskapet gir en viss oversikt over ansatte pr ansvar)

Bildet over viser regnskapet fordelt etter avdeling.

Figuren viser budsjettavvik illustrert pr rammeområde (avdeling)

Oversikt over budsjettavvik lønnsposter:

Oversikt lønnsposter fordelt etter ansvarsområder/avdeling

	Regnskap 2023	Justert Budsjett 2023	Opprinnelig Budsjett 2023	Regnskap 2022	Rest Budsjett 2023	Økning Regnskap
Lønn inkl sosiale kostnader (A)						
Adm og fellesdrift	8 825 488	8 736 730	7 842 975	7 528 776	-88 758	1 296 712
Oppvekst og kultur	11 243 200	11 508 167	9 573 869	8 853 279	264 967	2 389 921
Helse og sosial	11 268 630	11 504 300	9 922 692	9 973 682	235 670	1 294 948
Drift og utviklingsavd	4 687 016	4 930 457	3 863 011	4 086 567	243 441	600 449
Utsira havn	-	-	-	-	-	-
Sum	36 024 335	36 679 654	31 202 547	30 442 304	655 319	5 582 031
Refusjon syke- og fødselspenger (B)						
Adm og fellesdrift	275 850	-	-	-	-275 850	275 850
Oppvekst og kultur	2 772	-	-	21 285	-2 772	-18 513
Helse og sosial	319 483	-	-	440 423	-319 483	-120 940
Drift og utviklingsavd	-	-	-	-	-	-
Utsira havn	-	-	-	-	-	-
Sum	598 105	-	-	461 708	-598 105	136 397
Netto lønnskostnader - justert for trygderefusjoner (A-B)						
Adm og fellesdrift	8 549 638	8 736 730	7 842 975	7 528 776	187 092	1 020 862
Oppvekst og kultur	11 240 428	11 508 167	9 573 869	8 831 994	267 739	2 408 434
Helse og sosial	10 949 147	11 504 300	9 922 692	9 533 259	555 153	1 415 888
Drift og utviklingsavd	4 687 016	4 930 457	3 863 011	4 086 567	243 441	600 449
Utsira havn	-	-	-	-	-	-
Sum	35 426 230	36 679 654	31 202 547	29 980 596	1 253 424	5 445 634

Generelt:

Lønnsoppgjør for ledere 2023 er ikke slutført innen fristen 1.10.23. Det er estimert påløpt oppgjør mai-desember ut fra kjente tall for ferdigforhandlede avtaler pr januar 24, mens det er estimert for 3 ansatte som pr mars ikke har fått oppgjør.

Kommentarer pr avdeling:

Administrasjon: Restmidler under ansvaret rådgiver landbruk kr 148.000, ekstrahjelp i administrasjon kr 109.000 og sykepengerefusjoner kr 93.000 gir positivt budsjettavvik. Det er overskridelser for ansvaret «flykninger», men dette er uproblematisk da øvrige poster har rikelig med midler og overskytende er avsatt fond til bruk senere år. Det er dog flere ansatte i flyktningetjenesten i år enn i fjor.

I oppvekst er det restmidler på 2,37 % av netto lønn. Mindreforbruket skriver seg fra barnehagen som har fått rikelig med budsjettressurser bla gjennom stilling finansiert av flyktningemidler og voksenopplæringen. Her er imidlertid overskytende midler fra tilskudd til norskopplæring i neste omgang avsatt fond til resten av skoleåret. I skole og kulturskole er det

reelt sett overforbruk på kr 560.000. Det har vært iverksatt ekstra tiltak i skolen i tråd med både vedtak og signaler fra politisk hold.

I helseavdelingen skriver ubrukte midler seg fra driften av sykehjemmet. Det har vært usikkerhet rundt omlegging til års-turnus og økonomiske konsekvenser dette ville gi når alle poster regnes med. Behovet for ferievikarer reduseres bla betydelig. Mindreforbruk i denne avdelingen er derfor spesielt gledelig. Budsjettet har heller ikke vært regulert i løpet av året, foruten pensjonsposter.

Også i driftsavdelingen som inkluderer renhold og tekniske tjenester, er det positivt budsjettavvik. Vi kunne spart oss for budsjettreguleringen med dekning av «overlapp» og midler til ferievikar som ble vedtatt i sommer. Det har vært lederskifte i avdelingen dette året.

Pensjonsposter og arbeidsgiveravgift

Postene er inkludert i tallene for avdelingene i tabellen ovenfor.

Samlet er det merforbruk for pensjonsposter på kr 86.560 og merforbruk på posten arbeidsgiveravgift på kr 112.979.

Samtidig er budsjettet for pensjon justert opp med kr 1,959 millioner i forhold til opprinnelig budsjett i løpet av året! Samlet pensjonsutgift er på kr 5,266 millioner. Pensjonskostnadene, bokført tall, er likevel kr 2,313 millioner lavere enn dette. Årsaken er ordningen med premieavvik (forskjellen på en teoretisk beregnet pensjonskostnad avregnet mot faktisk betalt beløp). Premieavviket pynter på driftsresultatet og gjøres opp til neste år med motsatt fortegn. Vi utligner premieavviket ved å avsette/bruke øremerkede fondsmidler.

Vi må nok forvente budsjettreguleringer i 2024 som følge av økte pensjonskostnader. Såkalt G-regulering, opprettholdelse av alle pensjoner også de som har sluttet, koster. I 2023 er beløpet til dette alene kr 3.348.627!

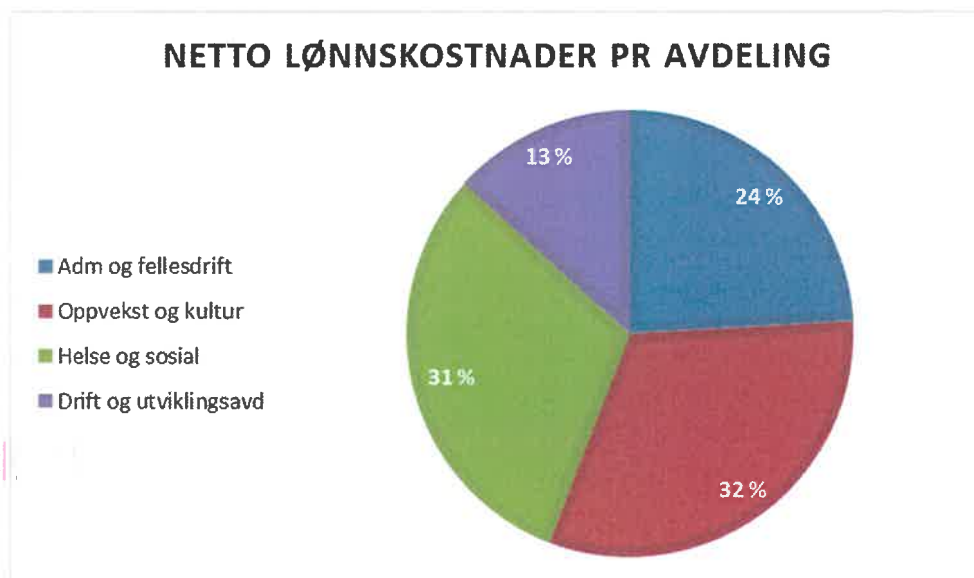
Stortinget plasserte oss i sone 1a i stedet for sone 2 fra 2022. Endringen kompenseres som overgangsordning med nedtrapping via rammetilskuddet. I stedet for 10,6 % har vi på grunn av endringen til orientering i 2023 betalt 12,62 % avgift, regnet ut ifra innmeldt lønn og faktisk betalt avgift.

Oppsummert lønnsposter:

Vi kommer budsjettmessig samlet sett godt ut, selv om lønnsmidler som skyldes flyktningetjenesten og voksenopplæring overføres til 2024. Til sammen utgjør disse midlene kr 815.000 av overskytende midler på 1,253 millioner.

Mest bekymringsfullt er pensjonskostnadene. De er vesentlig høyere enn hva som er budsjettet for 2024 i opprinnelig budsjett!

Så vet vi også at driften av sykehjemmet er i endring med flere og andre pleiebehov, enn siste årene og at det er utfordringer i skolen som sannsynligvis koster mer penger enn hva som er avsatt.

Bildet over viser netto lønnskostnader pr avdeling.

Parti fra Siradalen en tidlig morgen.

Kommentarer til budsjettavvik for øvrige budsjettposter i avdelingene

Gjelder poster som ikke er lønnsposter. Større avvik og spesielle hendelser kommenteres. Se *Hovedoversikt 5-4, 2. ledd* helt til høyre *herav avvik øvrige poster* for referanse. Samlet er det mindreforbruk på kr 240.679.

Administrasjon og fellesdrift

Største avviket med mindreforbruk på kr 792.000 kommer fra flykningtjenesten. Ubrukte midler her avsettes til fond til bruk kommende år. Vi samarbeider om NAV-sosialtjenester med Haugesund kommune. Utgiftene til sosialhjelp er noenlunde jevne i 2022 og 2023.

Vi merker oss at rest rådveldesummer er på kr 177.938. Hovedsakelig er det ekstra budsjettregulering til lønnsoppgjøret som står til rest, men også kr 10.000 til næringsformål og kr 30.000 på ordinær rådveldesum.

Ellers har administrasjon og politikere reist for kr 512.000 som er kr 165.000 over budsjettert beløp. Overskridelsene er dekket av andre poster og av statlige tilskudd tilknyttet Utsira Nord. Det må søkes nye midler, fortrinnsvis eksterne tilskudd i 2024 om aktiviteten skal fortsette.

Midler til formålene «lean» og «kompetanseplan» på til sammen kr 50.000, er ubrukne. Kontrollutvalget har brukt lite midler til forvaltningsrevisjon – utgjør kr 78.000.

I IKT-avdelingen med budsjett på kr 1,7 millioner til konsulenter, driftsavtaler og utstyr, står kr 75.000 ubrukne. Økonomisystemene har blitt billigere i drift etter omlegging av plattform, mens kostnadene til saksbehandlerværktøy eser ut. Mange nye ansatte og ny møtemodul drar opp driftsutgiftene.

Oppvekst:

Samlet sett noteres overforbruk på kr 121.977 på «øvrige poster». Noe av dette, kr 68.758 er dekket av bundne fondsmidler (kvalitet og utviklingsmidler). Både personaltur og leirskole er avvirket dette året. Matbudsjettet (skolemat) på kr 98.000 er overskredet med kr 57.000 (60 %). Flere elever og høy prisstigning på mat kan være forklaringer.

Kulturformål har mindreforbruk på kr 35.000. En årsak er at posten inventar og utstyr 100-årsjubileum står til rest med ca samme beløp.

Helseformål:

Det er egentlig ingen vesentlige avvik å melde om. Mest enkeltposter som summerer seg til samlet avvik på kr 37.742 for en omfattende sektor. Det er brukt kr 50.000 til frikjøp av en ansatt og kr 82.000 til innleie av sykepleietjenester.

Inntektene fra vederlag for opphold er på kr 483.000, mens budsjettet ble regulert ned med kr 50.000 til kr 500.000 i løpet av året.

Driftsavdeling og havner:

Tabellene under viser forbruk av strøm og vedlikehold, serviceposter over tid.

	Regnskap 2023	justert Budsjett	Budsjett avvik	Regnskap 2022	2021	2020	2019
Energi	727	993	-266	993	621	437	486
Vedlikehold	629	670	-41	769	1040	1067	543

Både strøm og vedlikeholdsbudsjettene kommer ut med positive tall i forhold til regulert budsjett. Det forhindrer likevel ikke merforbruk på kr 152.079 i avdelingen totalt sett når vi ser bort ifra brannformål og selvkosttjenester. Selvkosttjenestene har mindreforbruk på kr 184.431.

For brannformål er en ekstraregning for «*eigarkommunane sine plikter for etterslepsinvesteringar i form av innløyning av restgjeld*» til Haugaland brann og redning IKS bokført i 2023. Dette etter vedtak i styret til HBRIKS. Regninga kom så seint at det var for sent å tenke på budsjettregulering. Med finansiering fra driftsmidler (disposisjonsfond), er det rett å føre regninga som tilskudd i 2023.

Regnskapsteknisk er det rom for å føre regninga som investering og med tilhørende låneopptak. I så fall i 2024. Etter orientering til politisk nivå i januar 24, er det bestemt å belaste utlegget i driften 2023. Så får det heller være at driftsavdelingens budsjettavvik ser stygt ut!

Driftsavdelingen smører fyret, slik at linsa roterer stabilt.

Noen ganger hjelper månen til...

Litt om ulike tilskudd knyttet til avdelingenes drift.

En del driftstiltak muliggjøres takket være eksterne tilskudd. Her følger en oversikt over tilskudd fra fylke og stat i 2023. Budsjettet er regulert med tilhørende utgifter. Ubrukte midler er i noen tilfeller avsatt fond.

Bokførte tilskudd fra fylket 2023	
<i>Ansvar Formål</i>	<i>Beløp</i>
110 Attraktive tettsteder - områdeplan sør	-449 360
150 Utsira Nord - næringsarbeid	-152 545
150 Utsira nord - "Kystnær havvind"-havner	-100 000
220 Refusjon deltakelse i "Prøvenemd"	-40 500
220 Den kulturelle skolesekken	-30 000
250 Den kulturelle spaserstokken	-10 463
350 Utredning Frisklivssentral	-101 021
352 Tilskudd Folkehelseiltak	-53 000
510 Refusjon brøyting fylkesveg	-10 761
510 Kartlegging "Barnetråkk"	-30 000
	<u>-977 650</u>

Bokførte statstilskudd 2023	
<i>Ansvar Formål</i>	<i>Beløp</i>
111 Bekjempelse Sitkagran	-90 000
141 Utvalgt kulturlandskap - administrasjon	-180 000
141 Utvalgte kulturlandskap-NIN-kartlegging	-130 000
220 Tilskudd trykte læremidler	-4 169
220 Vikarordn videreutdanning lærere	-113 500
210 Svømmeopplæring barnhage	-12 000
210 Videreutdanning barnehage	-50 000
260 opplæring norsk og samfunnskunnskap	-921 297
352 Fastlønnstilskudd fysioterapeut	-81 865
357 Rusforebygging	-350 000
510 Bildelingsordning	-126 000
510 Gjerdekyvere	-22 500
	<u>-2 081 331</u>

Oppsummering budsjettavvik

Oversikt budsjettavvik:

Generelle driftsinntekter	-547 982
I driftsenhetene	2 056 195
Finansposter	19 750
Sum avvik bevilgninger drift	1 527 963
Justering netto til/fra bundne fond	-705 048
Netto avvik kommunestyrets budsjett	822 915
(Stemmer med post 8 årets budsjettavvik § 5-9 oversikt)	

Som det fremgår av oversikten § 5-9 *Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner* i kommuneregnskapet, er årets budsjettavvik på kr 822.914,22

Tabellen over viser avviket splittet på de ulike hovedpostene i bevilgningsregnskapet.

Generelle inntekter

Avviket for generelle inntekter skyldes hovedsakelig at budsjettet for integreringstilskudd er satt for høyt i budsjettet. Vi har ikke fått oppgjør for de sist ankomne flyktningene så tidlig som vi hadde tenkt. Ellers er det mindre avvik.

Driftsenhetene

Av samlet avvik på kr 2,056 millioner, kommer kr 1,253 fra lønnsposter

Avvikene er beskrevet i kapitlet om budsjettavvik lønnsposter. Der fremgår det at hele kr 815.000 skyldes flyktningetjenesten og voksenopplæring som slik forklarer mye av avviket.

Finansposter

Renteinntektene er litt større enn budsjettet og renteutgiftene litt mindre.

Netto finansutgifter er nærme budsjettet beløp takket være store justeringer i løpet av året.

Se post 15 kommentarer til hovedoversikten bevilgningsoversikt drift.

Kommentarer til Investeringsregnskapet

INVESTERINGER og FINANSIERING AV INVESTERINGER I 2023

Tall i hele 1000 kroner

Prosjekter:

Finansiering av prosjektene:

Anlegg:

Vannverket inntak og renseprosess	1 499		
Oppgradering økonomisystemer	75		
Garderobes og gulv Sirahallen	387		
Solceller og smarte løsninger Siratun	1 332		
360 Moduler saksbehandlersystem	89		
Rehabilitering dekke ballbinge	270		
Boligkjøp "rorbuer" Skarvanesvågen	5 165		
Kjøp 4 enheter Utsirabølgen	10 270		
Vannledning Herberg-kirken	273		
Sum anlegg	19 360		
Kompensasjon merverdiavgift	538	Mottatt mva kompensasjon investeringer	-538
Avdrag formidlingslån	111	Mottatte avdrag formidlingslån	-38
Avsatt bunde fond (vedr flyplass)	-	Mottatt avdrag ansvarlig lån	-113
Egenkapitalinnskud pensjonsordning KL	112	Bruk av lån	-17 681
			-
		Bidrag fra driften	-1 751
Sum finansieringsbehov	20 121	Sum finansiering	-20 121

Ballbingen – uten dekke.

Det ble lagt ned noen timer i avretting og forberedelser...

Nærmere om de enkelte prosjektene:

Investeringer i Anleggsmidler - Budsjettavvik

Prosjekt	Budsjett 2023	Utgiftsført 2023	Avvik <i>Budsjett minus regnskap</i>
Vannverket inntak og renseprosess	1 499	1 498	-1
Oppgradering økonomisystemer	75	61	-14
Garderober og gulv Sirahallen	387	250	-137
Solceller og smarte løsninger Siratun	1 332	1 556	224
360 Moduler saksbehandlersystem	89	128	39
Rehabilitering dekke ballbinge	270	275	5
Boligkjøp "rorbuer" Skarvanesvågen	5 165	5 210	45
Kjøp 4 enheter Utsirabølgen	10 270	10 277	7
Vannledning Herberg-kirken	273	275	2
Egenkapitalinnskud pensjonsordning KLP	112	115	3
Kompensasjon merverdiavgift	538	538	-
Sum Investeringer i anleggsmidler	20 010	20 183	173
Videreutlån startlån	990	990	-
Bruk av lån utlån startlån	-990	-990	-
Mottatt mva kompensasjon	-538	-538	-
Tilskudd til investeringer	-	-	-
Netto Avdrag formidlingslån	72	39	33
Mottatt avdrag ansvarlig lån Haugaland kraft as	-112	-	113
Bruk av lånemidler	-17 681	-17 681	-
Overføring fra driften	-1 751	-2 003	252
Andre finanstransaksjoner (avsatt bunde fond)		0	-
Sum finansiering	-20 010	-20 183	173

Vannverket inntak og renseprosess

Prosjektet som startet i 2022 er fullført etter budsjettreguleringer på kr 367.000. I fortsettelsen kommer vi i system med damtilsyn og vil måtte bruke en del midler til konsulent for ytterligere tiltak.

Oppgradering økonomisystemer

Gjelder overgang til ny mer robust plattform for drift av Visma sine systemer. Sikkerheten er forbedret, oppdateringer kommer raskere og deling og opplæring kan etter hvert gjøres lettere

ved e-læring. Driften av systemet skjer nå i regi Visma selv. Det betyr at et 23 år langt samarbeid med Pc-support og i starten 4 andre Rogalandskommuner er over.

Garderober og gulv i Sirahallen

Etter over 30 års drift er svømmehallen og garderober rehabilitert. Lysarmaturer er skiftet til led-lys. I Sirahallen har dører og gulv oppgradert. Uforutsatte utgifter har dratt prosjektet noe over avsatt ramme.

Solceller og smarte løsninger Siratun

Prosjektet i samarbeid med Haugaland Kraft As sine smarte satsninger på Utsira. Prosjektet har strekt seg over mange år og tatt langt tid å få i produksjon. Kraftlaget har stått for prosjektering og levering av anlegget. Kraftlaget har heldigvis tatt ansvar for underleverandør som gikk konkurs undervegs. I kjølvannet har kostbare rettinger tatt tid. Sluttregningen er for vår del mindre enn tenkt og fryktet. Budsjettet er justert undervegs til å inkludere batteriteknologi. Det er tegnet serviceavtale for anlegget. Vi får dermed vedlikeholdskostnader som kommer til fradrag i forventet besparelse fra produksjon og smart timing av forbruk i forhold til pristopper. Produksjonsdata blir etter hvert vist på skjerm for publikum. Når denne er på plass kan anlegget erklæres for åpnet!

360 moduler saksbehandlersystem

Vi har brukt saksbehandlersystemet «360» noen år, kombinert med manuell saksbehandling av møter. Nå har vi investert i sømløs møtemodul med gode publiseringsmuligheter til offentligheten.

Rehabilitering dekke Sirakompassets ballbinge

Etter flere års politisk påtrykk om framdrift, falt nødvendig logistikk på plass i høst. Ballbingen har fått nytt dekke og ble høytidelig gjenåpnet av kommunedirektøren ved skolestart.

Kommunedirektøren gjenåpnet ballbinget med nytt dekke og nye lys 18. august.

Boligkjøp «rorbuer» Skarvanesvågen

Kommunestyret bestemte seg for etter budsjettregulering å kjøpe to «rorbuer» fra 2004 i Skarvanesvågen. Austrheimsvegen 135 og 137 har 4 selvstendige boenheter.

Kjøp 4 leiligheter i «Utsirabølgen»

Kommunestyret bestemte seg for etter budsjettregulering å kjøpe 4 leiligheter fra 2012 i boligsameiet «Utsirabølgen». Omkostninger ved kjøpet ble budsjettregulert med ytterligere kr 277.000 i etterkant.

Begge kjøpene har bakgrunn i økt behov for boenheter til ansatte og til flyktingetjenesten.

Vannledning Herberg-kirken

Grunnet manglende kartdata og en rekke uheldige omstendigheter og tilfældigheter ble tilknytning av en ny abonnement til nettet kostbart. Flere 100-talls meter vannledning ble gravd opp. Når det først ble så galt, er nettet i området oppgradert med kummer og grøftesystem etter moderne standard. Budsjettet ble regulert i ettertid og prosjektet er derfor på budsjett.

Egenkapitalinnskudd KLP

Årlig krav fra vår pensjonskasse Kommunal Landpensjons Kasse om innskudd av egenkapital.

Mottatt avdrag utlån Haugaland kraft as

Kommunen har ansvarlige lån til Haugaland Kraft as som fra i fjor av tilbakebetales i planmessig avdrag. Avdraget er brukt i finansieringen av investeringsregnskapet.

Prosjekter som ikke er gjennomførte

Det er ingen budsjettposter som umiddelbart utløser behov for budsjettering på nytt og fullføring i 2024. Men en del midler ble omdisponert i løpet av 2023 for å finansiere andre prosjekter: Aktivitetssenter Siratun, Ungdomsboliger og havnemidler. Kommunestyret må etter hvert ta stilling til om disse prosjektene.

Nærmere om avslutning/saldering av investeringsregnskapet

Hovedoversikt investeringer

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

	Endelig regnskap	Regulert vedtatt budsjett	Hjemmel strykninger
1 Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	19 432 327,69	19 684 300,00	
2 Avsetninger til bunde investeringsfond	-		
3 Bruk av bundne investeringsfond	-		
4 Budsjettert bruk av lån	-17 681 010,50	-17 681 000,00	
5 Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-2 003 300,00	-2 003 300,00	
6 Avsetninger til ubunde investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-		
7 Bruk av ubunde investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-		
8 Dening av tidligere års udekket beløp	-		
9 Årets budsjettavvik (udekket/udisponert beløp før strykninger)	-251 982,81		0
10 Strykning av avsetninger til ubunde investeringsfond			
11 Strykning av bruk av lån	-		§4-6, 1.ledd
12 Strykning av overføring fra drift	251 982,81		§4-6, 1.ledd
13 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	-		
14 Udekket, eller udisponert beløp etter strykninger	-		
15 avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubunde investeringsfond	-		
16 Fremført til dekning i senere år (udekket beløp)	-		
	<u>0,00</u>		

Regnskapet er saldert ved redusert bruk av disposisjonsfond (overføring fra driften).

Alle låneopptak er tatt til inntekt fullt ut, herunder lån til «Solceller» hvor prosjektet ble noe rimeligere enn antatt. Overskytende er brukt til å finansiere øvrige behov. Alternativet ville vært å bruke disposisjonsfond.

Avdrag fra Haugaland Kraft AS er brukt til å finansiere investeringer.

Vi beholder etter dette mest mulig midler på fritt disponibelt disposisjonsfond.

Om låneopptak:

Sum låneopptak gjelder boliger kr 15 millioner, Solceller kr 1,55 millioner og bruk av rest låneopptak i 2022 til vannverket kr 1,131 millioner.

I tillegg kommer videreutlån av midler fra Husbanken hvor det er brukt kr 990.000 av tidligere års låneopptak.

Budsjettpremisser og forutsetninger - Kommentarer og avvik

Vi har heller ikke dette året fått på plass gode oversikter over budsjettpremisser. Kommuneplanens samfunnsdel er heller ikke revidert og revidert mål og strategi av nyere dato foreligger ikke. Vurdering og beskrivelser av avvik måles derfor mot innbakte langsiktige forutsetninger som har vært uttrykt igjennom budsjettall og i mer indirekte form.

Administrasjonens viktigste arbeidsoppgaver er møtesekretærfunksjon, saksforberedelser, planarbeid og generell dokumentasjon i forhold til lovverk. Herunder mottak av flykninger, nye muligheter i forhold til Utsira Nord og vår status som *Utvalgt kulturlandskap i landbruket*. For grunndriften har det ikke vært vesentlige avvik i 2023, men lederforhandlinger pr 1.10. er ikke gjennomførte. Et antatt påløpt beløp er derfor bokført.

Planarbeid er prioritert med nye stillinger og forventninger om framdrift. Dette har likevel ikke vært nok til å ferdigstille «områdeplan sør». De mange private regulerings- og dispensasjonssakene vi har fått i hendene siste året, har blitt prioritert. De tyngste av disse er likevel fortsatt i prosess. Administrasjonen har rettmessig mottatt tilbakemeldinger og etterlysninger i disse sakene og hatt god dialog med politisk nivå. Saksmengden har økt betydelig i forhold til tidligere års nivå.

«Utsira Nord» har vært prioritert tungt ressursmessig med dedikerte ressurser i tillegg til ordførers store innsats. Avvikene her er i første rekke at statlige beslutninger har blitt utsatt og lar vente på seg.

Det er arbeidet en del med etablering av Frivillighetssentral, uten at riktig ansatt har falt på plass før i slutten av året. Statstilskudd var heller ikke søkt innen fristen. Greit da at begge deler faller på plass i februar 2024!

Vi har ikke hatt Ungdomsråd på flere år. Heller ikke i 2023. Nytt råd er imidlertid på plass primo 2024.

Kommunestyret har over flere år prioritert inntak av lokale lærlinger, uten at vi har fått egen kompetanse og søkere til å passe i hop. I 2023 er det tilrettelagt for mottak av IKT-lærling. Vi har fått på plass alle godkjenninger og læring tas inn på nyåret i 2024!

I skole, barnehage og til dels sykehjem har det siste årene vært avvik i forhold til kapasitet. Så er ikke tilfellet i 2023, selv om antall barn fremdeles er lavt i barnehagen. Endringer i elevmasse og barn med spesielle utfordringer har vært krevende. Politisk nivå har fulgt opp med ekstra pedagogiske ressurser. Det har bare delvis lyktes å få disse ressursene på plass. Samtidig er pedagogiske utfordringer prioritert. Kravene om lovpålagt kulturskole, er utfra samlet ressursituasjon ikke innfridde i inneværende skoleår. Avviket har vært fulgt opp også

fra politisk nivå. Det arbeides med nye løsningsmodeller som kan heve kvalitet og robusthet framover.

3 delt skole + delingstimer i norsk, engelsk og matematikk har også vært en viktig premiss. Likeså skolemat. Disse forutsetningene er oppfylte. Likeså har en premiss vært godt digitalt utstyr i skolen. Den er oppfylt. De siste årenes avvik i forhold til kvaliteten på samarbeid med nabokommunen om spesialpedagogiske tjenester er lukket.

Barnehagen har åpnet i 11 måneder og har tilbud om 40 timers uke etter politisk premiss. Biblioteket har hatt åpent som forutsatt og har tilbudt et spekter kulturtilbud som forutsatt.

I helsesektoren er det endringer i brukernes behov. Tilpasning av hjemmetjenester og tilrettelegging for endrede behov har krevd tilpasninger og ombygginger for å sikre tilfredsstillende kvalitet. På nyåret tilpasses også ny årsturnus. I 2023 er budsjetttrammene likevel holdt.

Premiss om fast plass til alle som fyller fastsatte inntakskriterier er oppfylt. Likeså gis tilbud om hjemmetjenester. Vi har også to omsorgsboliger som har 100 % belegg. Ved behov kan trolig inntil 7 andre universelt utformede kommunale boliger omdisponeres til formålet. Akutthjelp ytes i tråd med premiss i samarbeid med HBR IKS og 113. Hjemmevakter er innarbeidet i årsturnus og fungerer etter hvert bra.

En premiss i budsjettet har vært å reforhandle avtaler i helsesektoren (barnevern, Nav-tjenester, jordmor, ergoterapeut, psykolog og akuttsengeplasser). Avtaler for Jordmor, ergoterapeut og psykolog er avklart og endringer for bedriftshelsetjeneste er i prosess.

Et mangeårig tiltak i psykiatriplanen med oppfølging av unge på skole «i byen», ble i en overgangsfase lagt litt på is i 2022. Fra andre halvdel av 2023 satses det mer enn noen gang, takket være statlig tilskudd til forebyggende rustiltak. 50 % stilling er nå dedikert oppfølging av våre unge «i byen».

I driftsavdelingen er det innbakt forutsetninger om frekvens renovasjon, tilsyn vannverk, brøyting og vedlikehold av gatelys. Det har ikke vært vesentlige avvik her.

Kommunestyret har vedtatt å motta 31 flyktninger. Vi trodde målet ble nådd i høst og feiret med kake! Justeringer i logistikken har gjort at vi endte på 28 pr 31.12.

Måloppnåelse

Vi har ikke systematisk oversikt over vedtatte mål og strategier i budsjettet for 2023. Arbeidet med ny kommuneplan er i prosess og nye oppdaterte mål vil følge av denne. Vi håper å få dette på plass for 2024. Nedenforstående kommentarer knytter seg derfor til overordnede mål gitt i gjeldende Kommuneplan fra 2012.

Hovedmål for Utsira kommune

1. Gjøre klimavennlige valg for å nå en visjon om et bærekraftig 0-utslippsamfunn
2. Være en kommune i befolkningsmessig vekst
3. Utsira skal framstå som den maritime energikommunen

Temamål

Boligbygging

Gi enklere tilgang til boligtomter ved fortetting til bolig- og næringsformål, langs eksisterende veg i Siradalen til opptrekk i aust og i havneområdene i sør og nord.

Transport

Drive en effektiv og sikker transport av passasjerer, biler og gods til fastlandet. Arbeide for økt rutefrekvens i planperioden

Næringsliv

Utsira er mulighetenes øy – en attraktiv kommune å både etablere og drive virksomhet i.

Kulturbasert næring

Natur – og kulturbasert næringsutvikling i et balansepunkt mellom bruk og vern.

Landbruks næring

Øke fokus på landbruket som tilleggsnæring, grunnlag som bosetting og satsning på bygdeutvikling.

Marine næringer, fiskeri

Legge til rette for nye næringer i akvakultursatsning og havbeitenæringer.

Samfunnsikkerhet

Til enhver tid ha oppdaterte planer og rutiner for sikkerhet og beredskap slik at alvorlige uønskede hendelser unngås eller reduseres mest mulig.

Barn og unge - Oppvekst

Barn og unge i Utsira kommune skal oppleve et trygt og trivelig oppvekstmiljø. Det lokale oppvekstmiljøet skal styrkes gjennom et godt samarbeid mellom offentlige og frivillige krefter. Barn og ungdoms muligheter til deltakelse, medvirkning og mestring skal videreutvikles i perioden.

Barnevern

Barneverntjenesten skal sikre at utsatte barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Helse og omsorg

Helse- og omsorgstjenesten på Utsira skal gi trygghet, profesjonell og nødvendig helsehjelp ved alle behov til beboerne på Utsira, og når som helst på døgnet.

Folkehelse

Sørge for at enkeltmennesket får den hjelp det trenger for å opprettholde en god kvalitetsmessig levestandard og livssituasjon. Arbeide med tiltak som skal forbedre den generelle helse og sosiale vern for kommunens innbyggere

Sosialtjenesten

Gi råd, veiledning og andre støttetiltak på en best mulig måte for å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpne.

Kultur

Utsira en kulturøy - et variert og utfordrende kultur – og fritidstilbud skaper trivsel, bulyst og framtidstro.

Kulturminner

Et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljø skal tas vare på og aktiviseres for fremtiden, som en del av befolkningens kulturarv.

Miljø- og klima

Kommunen må systematisk ta miljøaspektet med i planlegging og utførelse av alle sine oppgaver slik at Utsira kommune framstår som en miljøvennlig kommune.

Fysisk stedsutvikling

På Utsira skal fellesarealene, det offentlige rom, landskapet, og private og offentlige bygninger og anlegg og til sist detaljene i det offentlige rom være velpleid

Kulturlandskap

Få til skjøtsel dvs. beiting av disse områdene slik at de blir en ressurs for landbruksnæringen.

Tekniske Tjenester – Drift og utvikling

Teknisk etat skal arbeide aktivt for å sikre kommunens innbyggere og næringsliv gode tekniske tjenester basert på rasjonell og bærekraftig ressursutnyttelse.

Vurdering måloppnåelse

Hovedmål

Vi satser det meste vi kan på å få del i landets satsning på fornybarenergifeltet Utsira Nord. Det antas å være mest bærekraftig for miljøet å plassere f. eks. trafostasjon kortreist på Utsira. Halvparten av Utsira Nord ligger faktisk innenfor våre kommunegrenser. Vi ønsker å være del i realiseringen av et grønt eventyr, der Utsiras grønne kvaliteter får skinne.

Vårt heleide kommunale rederi Rutebåten Utsira AS har sammen med Norled vunnet anbud om drift av ferjeforbindelse mot Haugesund. Anbudet vil med forbehold for klageprosess, sikre «grønnere» drift av ny båt og eierskap til driftsselskapet kan trolig i større grad sikre lokale arbeidsplasser.

Vi har tilrettelagt laksekonsesjon. Selskapet Mowi har fått den og vil forhåpentlig kunne produsere mer bærekraftige produkter, gitt Utsiras gode naturgitte forutsetninger om naturkreftene kan tøyles og utnyttes riktig. Framdriften i 2023 har vært svakere enn ønskelig.

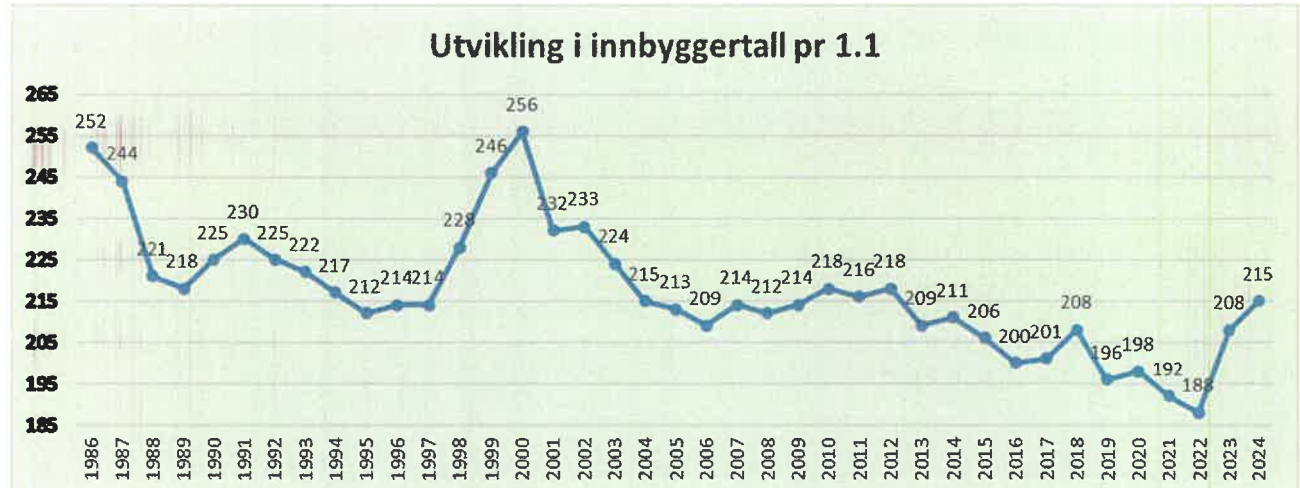
Et større landbasert anlegg med løfter om mindre dødelighet for fisk, konsekvensutredes i 2023/2024. Miljøregnskapet vil være interessant å se på.

Bidlingsordning er etablert i 2023 basert på deling av en eldre elektrisk bil med god lastekapasitet og akkurat nok batteri til kortreist bytur.

Solceller og smart batteriteknologi er på plass på rådhuset og «kjeller» i år. Vi er med det også del i Haugaland kraft AS sin satsning på Utsira som forhåpentlig vil munne ut i et testsenter for «smarte» løsninger.

Vi er i befolkningsmessig vekst:

Befolkningsutvikling

Tabellen viser folketall pr 1.1. hvert år

Folketallet har beveget seg fra 188 til 215 de siste to årene. Mottak av flykninger har hatt avgjørende betydning.

Mulighetene for fortsatt vekst vil være til stede om vi lykkes med noen av de tunge næringsprosjektene som utredes.

Innsatsen vi så langt har gjort i forhold til fornybarenergifeltet Utsira Nord, gjør at vi i større grad framstår som en «maritim energikommune». Vi har vært et viktig besøkssted for de aktuelle konsortier og aktører rundt Utsira Nord.

Konklusjon:

Vi har også dette året beveget oss mot hovedmålene våre.

Boligbygging

Vi har investert i kommunale boliger i 2023 og med det vist at kommunen erfarer at det er for lite boliger på Utsira. Samtidig er det ikke gitt noen ferdigattester for nye boliger i 2023. 4 tomter er fradelte i 2023. En grunneier har søkt om et større prosjekt som er i planprosess. Det er gjort administrative endringer og satsning på planarbeid som forventes å få effekt framover i forhold til å forenkle tilgang til tomter for bolig og næringsformål.

Transport

Rogaland Fylke har tildelt ny konsesjon for rutebåtsambandet Utsira-Haugesund i høst. Tildelingen er påklaget, men så langt ser det ut til at vårt eget rederi får tildelt kontrakten i et

samarbeid med Norled. Med det får vi ei ekstra hånd på rattet i forhold til målet vårt om «effektiv og sikker transport». Når det gjelder rutefrekvens, så vil den være uforandret.

Næringsliv:

Årets resultater bærer mest preg av at «prosesser» er i gang. Landbruksnæringen løftes gjennom vår status som *Utvalgt Kulturlandskap i landbruket*. Vi arbeider systematisk med dette.

Tildelinger fra havbruksfondet er resultat av tidligere års tilrettelegging av konsesjon for oppdrett av laks. Vi arbeider videre med også landbasert konsesjon.

For kulturbaserte næringer og reiseliv har vi bidratt godt først og fremst med overnattingsdøgn og kjøp av mat mv. Også dette året har vi hatt besøk av og i mange tilfeller vært vertskap for et stort antall interessenter i forhold til Utsira Nord.

På senhøsten ble det besluttet å se på nye ordninger for å planmessig styrke og å samarbeide med lokalt næringsliv med tilhørende budsjettpost.

Samfunnssikkerhet

Det er avholdt felles beredskapsråd med kommunene på Haugalandet. Dialogen med statsforvalter er god. Nytt dokumentasjons og samhandlingsverktøy Rayvn er tatt i bruk. Samhandling med kirken og HBRIKS har vært god i konkret beredskapshendelse i 2023.

Oppvekst Barn og unge

Det er gjort mye arbeid i forhold til målene også i 2023. Det er satt inn ekstra ressurser i skolen i forhold til pedagogiske utfordringer. Målene er ikke nådd og tiltak fortsetter også i 2024. Satsning på ungdom som går på skole på Haugalandet er økt. Det er for tidlig å evaluere resultater, men tilbudet er vesentlig forbedret.

Barnevern

Målet er teoretisk nådd gjennom tjenesteavtale med Haugesund. Sett i forhold til personvernlovgivninger er tall og hendelser for få til at ytterligere kommentarer kan oppsummeres i offentlige dokumenter..

Helse og omsorg

Målet er nådd. Helsehjelp gis døgkontinuerlig via AMK, brannvesen og sykepleier i hjemnevakt ved sykehjemmet. Det gis systematisk opplæring med repetisjonskurs annethvert år for alle godkjente akutt-hjelpere.

Folkehelse

Ny folkehelseplan er utarbeidet i høst, men vedtas i 2024. Det er fordelt kr 100.000 til folkehelseformål til private, og det arbeides systematisk med folkehelsetiltak. Kommunal dagsturhytte, Vindbalhytta er i drift. Planarbeid i forhold til å opprette *Frisklivssentral* er satt i

gang og budsjettmidler er avsatt fra 2024. Imens fast tilbud om fri trening i regi fysioterapeut et viktig tiltak.

Sosialtjenesten

Tjenesten kjøpes via Haugesund kommune.

Kultur

Varierte og utfordrende kulturaktiviteter arrangeres. Kulturmidler fordeles. Det er delt ut kr 250.000 i tilskudd til ulike private som vil arrangere noe i anledning kommunens 100 årsjubileum i 2024. Bygdekino og bibliotek er fast innslag og aktører. Mange nytter kulturtilbud og idrettstilbud på fastlandet i tillegg. Måloppnåelse er vanskelig å vurdere.

Kulturminner

Kulturminneplan ble revidert i 2022 og er et verktøy i forhold til kommunen service og påvirkning i forhold til å ivareta målene med suksess.

Miljø og klima

Miljø og klima tas systematisk med i all saksbehandling med eget punkt i mal for saksframlegg.

Fysisk stedsutvikling

Midler via UKL-arbeidet er også relevant for stedsutvikling. Det har ikke vært spesielle satsninger i 2023.

Kulturlandskap

Det har vært arbeidet langsiktig med målet og kronen på verket er status som Utvalgt Kulturlandskap i Landbruket i 2022. Det gode arbeidet kan fortsette. Mål nådd.

Tekniske tjenester – Drift og utvikling

Avdelingen har levert på de faste tjenestene. Vannforsyningen er mer stabil enn tidligere år, selv om lekkasjer dukket opp også dette året. Ny formalisert vaktordning er etablert og sikrer tilgang til driftspersonell døgnet rundt via vakttelefon.

Nye faktiske mål:

Mottak flyktninger:

Kommunestyret har takket ja til å ta imot 31 flyktninger. 28 er formelt på plass. Målet nås i 2024.

Ikke økonomiske forhold

Samfunnssikkerhet og beredskap

Det arbeides systematisk med beredskap med utgangspunkt i vår «Overordnet beredskapsplan Utsira kommune 2020-2024». Planen bygger på ROS-analyse fra 2019.

Organisering:

Kommunens kriseledelse (Kommunedirektør, leder NMT/helse (leder drift, helse og næringsavdeling) og ordfører og ytterligere en politiker).

Beredskapsråd:

Det blir årlig arrangert felles beredskapsråd for ytre Haugalandet. Dette er et samarbeid mellom Karmøy, Bokn, Tysvær, Utsira, Sveio og Haugesund kommuner. Andre samarbeidspartnere blir inviterte. Det er administrative koordineringsmøter hver fjortende dag.

Miljøstatus

Klimaplan er beskrevet i samfunnsdelen av kommuneplan. NIN (Natur i Norge)-kartlegging av hele øya er utført i 2023.

Vår primærmobilitet til land, fergeforbindelsen til Haugesund, forurenses i dag 13 tonn CO₂ pr år. Resten av øya anslagsvis 1 tonn CO₂. Forbindelsen er fylkeskommunal og ny tildeling med et langt mer miljøvennlig konsept er gjort i desember 2023. Ny båt settes i drift tidligst fra mai 2025.

Vi har hatt avløpsplan på kartet i flere år. Etter en god oppgradering sør på øya for 10 års tid siden, gjenstår nordre delen. Det samme gjelder vannledningsnett. Her ligger skjulte kostnader og etterslep vi helst ikke skal overføre til neste generasjon. Arbeidet må begynne med revidering av avløpsplan. Vi har heller ikke god nok oversikt over septiktanker og utslipp fra disse.

Utsira nord er vedtatt. Gjennomføringen er uvisst og miljøkonsekvenser er under utredning. Fugletrekk og hundrevis av vindturbiner i vår solnedgang, er mest nærliggende å tenke på, men utredningsprogrammet blir bredt. Nytt i 2023 er at Statnett vil utrede plassering av Trafostasjon for Utsira Nord på Utsira.

Mowi har fått konsesjon for oppdrett av laks i Tednevik. Endelige miljøkonsekvenser vil materialisere seg etter hvert. Aktøren legger stor vekt på robuste anlegg i værhardt klima. Det blir spennende å følge prosessen videre.

Program for konsekvenser for miljø og samfunn for planlagt akvakulturanlegg i Kvalvikvågen er vedtatt og konsekvensutredning legges fram våren 2024.

Sosial bærekraft og folkehelse

- Vi har tatt imot ytterligere 12 flyktninger i 2023. Opplæring i norsk og samfunnskunnskap og varig anstendig arbeid, fortrinnsvis på Utsira, vil bli en utfordring. Flere av de ankomne i 2022 har kommet i arbeid og skole.

- Vi vet lite av hvor involverte vi blir i forhold til produksjon, forskning og besøk tilknyttet Utsira Nord. Vi forbereder oss på omstilling og utvikling.
- Fødselstallene i Norge er rekordlave og det blir flere eldre og eldre som lever lengre. Hos oss er barnetallene i barnehage og skole lave og fødselstalltallene siste årene definitivt ikke bærekraftige. Tilflytting har bedret barnetallene i 2022/2023.
- Flere eldre og mer demens samtidig som målene dreier mot satsning på at eldre bor hjemme, vil gi behov for endringer i oppfølging og utvikling av dagtilbud. Eller nye løsningsmodeller. Nytt sykehjem (helsebygg) utredes i 2024 og nåværende sykehjem er utbedret med bedre tilrettelegging i overgangen 2023/2024.
- Økt satsning på frisklvs-, læring- og mestringstilbud er under utredning. Frivillighetskoordinator er tilsatt i slutten av 2023 i et toårig prosjekt. Vedkommende tiltrer imidlertid først på nyåret.

Etikk

Våre etiske retningslinjer er tatt inn i «Personalhåndbok for Utsira kommune 2020-2022». Vi finner disse i kapittel 2. I kapittel 11 er det inntatt retningslinjer for opptreden i sosiale medier.

Iverksatte tiltak og planlagte tiltak.

Det er ikke gjort spesielle tiltak i 2023.

Det etiske arbeidet kan settes høyere på agendaen med i alle fall å sikre årlig gjennomgang av reglene for alle ansatte ved høvelig anledning.

Snart fullmåne over Utsira kirke en «morgenkvist»...

Faktisk tilstand kjønnslikestilling

I tabellene under er faktisk tilstand vist i forhold til faste stillinger og pr avdeling.

Ansvar	Oversikt pr 31.12.23					
	Antall ansatte		Årsverk			Endring
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Sum	23-22
110 Rådmannskontor	2	3	2,0	3,0	5,0	1,50
114 Ordfører/varaordf	0	2	0,0	1,1	1,1	-
130 Økonomikontor	1		1,0		1,0	-
140 Plan & Miljøavdeling	0		-		-	-1,00
150 Næringsavdeling	0	1	-	1,0	1,0	-
180 Flyktningekontor		3		1,1	1,1	0,90
220 Utsira skole	4	9	3,1	6,3	9,4	2,28
230 Utsira barnehage		5	-	3,9	3,9	0,50
240 Utsira kulturskole	0	0	0,4	-	0,4	-
250 Biblioteksjef		1		0,7	0,7	-
260 Voksenopplæring		0	-	0,4	0,4	-
350 Helseavdeling			-	-	-	-
351 Helsestasjon		1		0,8	0,8	0,30
352 Siratun sykestue	1	8	1,0	8,0	9,0	0,42
357 Psykiatri	1	1	0,2	0,2	0,4	0,30
510 Driftsavdeling	4		3,7		3,7	0,13
520 Renholdsavdeling		1		1,6	1,6	0,15
	13	35	11,4	28,0	39,4	5,48

Tabellen viser årsverk fordelt på menn og kvinner i de ulike avdelingene.

Fyrhoder av Christian Sunde. To likestilte...

Årsverk fordelt etter kjønn

	Regnskaps- året	Forrige år	Året før
Antall årsverk	39	34	33,1
Antall ansatte	48	43	45
Antall kvinner	35	30	32
% andel kvinner	73 %	70 %	71 %
Antall menn	13	13	13
% andel menn	27 %	30 %	29 %
Antall kvinner høyere stillinger	4	5	4
% andel kvinner i høyere stillinger	40 %	50 %	50 %
Antall menn i høyere stillinger	6	5	4
% andel menn i høyere stillinger	60 %	50 %	50 %

Tabellen over viser årsverk fordelt etter kjønn målt i prosent.

Heltid og deltid

	Regnskaps- året 2023	Forrige år	Året før
Antall deltidsstillinger			
Antall ansatte i deltidsstillinger	24	18	25
Antall kvinner i deltidsstillinger	21	16	20
% andel kvinner i deltidsstillinger	88 %	89 %	80 %
Antall menn i deltidsstillinger	3	2	5
% andel menn i deltidsstillinger	13 %	11 %	20 %

Tabellen viser fordeling heltid og deltidsansettelser fordelt på kjønn

Likestillings- og diskrimineringsloven

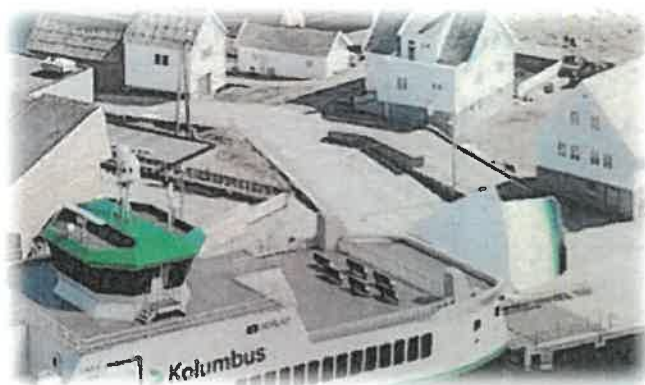
Aktivt arbeid likestilling og diskriminering

Etter likestillings- og diskrimineringsloven skal arbeidsgiver arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling, hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel, eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, eller kombinasjoner av disse grunnlagene, og søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Arbeidet skal blant annet omfatte områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv.

Som del av offentlig sektor, er vi nøye med å følge de fastsatte lovverk. Vi er samtidig en liten organisasjon og har begrenset mengde personer å forholde oss til. I moderne tid er strukturell diskriminering ofte på agendaen. Slik type diskriminering er ikke lett å se av apparatet selv.

Vi kan ha en veg å gå, men kan skryte av å være blant de første med «*handlingsplan for diskriminering mot LHBTI og skeive personer i Utsira kommune*» allerede i 2016. I 2022 gikk Utsiras første Pride-tog over øya og i 2023 nr 2.

Også i 2023 har vi hatt fokus på CRPD - FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Største framskrittet er at anbud for ny ruteforbindelse er lyst ut med krav til universell utforming. I den årelange prosessen har ikke dette vært en selvfølge. Vi har også deltatt i kursing i temaet sett fra eldre sitt perspektiv og vi har fått nye hjemmesider for kommunen med fokus på universell utforming.

Skisse av ny rutebåt (ferge) fra Norled/Rutebåten Utsira AS (tildeling er påklagd og er ikke endelig pr februar 24)

På senhøsten har det vært arbeidet med ny turnus for sykehjemmet. Et viktig siktemål er heltidskultur. Ny forbedret turnus med flere 100 % stillinger iverksettes i februar 24.

Samtidig har integrering av flykninger resultert i flere deltidsstillinger, men samtidig økt deltagelse i forhold til innbyggere med innvandrerbakgrunn. 3 personer har mindre stillingsprosent, men disse har samtidig deltatt i introduksjonsprogram. Tallene er slik sett ikke helt reelle.

Visjon Utsira kommune:

Utsira gir energi

Visjonen handler om fysisk energi, å gi energi til besøkende, Sirabuer og kollegaer imellom.

Energi finnes i naturressurser vi har mye av. Som sol, vind, bølger, salt, jord og mennesker. Himmellyset skal heller ikke undervurderes. I vårt freda fuglereservat og fuglefjell på Spanholmane finner vi lundefugl. En visitt i sjøområdene rundt utenfor fredningstiden gir energi på flere vis...

Rune Solevåg

Rapporter knyttet til årsavslutning og oppsummering av 2023:

[Kommuneregnskap med noter 2023](#)

[Årsberetning 2023 \(etter kommunelovens § 44-7\)](#)

[Årsmelding 2023](#)